МІНІСТЕСТВО ФІНАСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ:
тези доповідей наукового семінару

14 травня 2021 року
м. Ірпінь

УДК 351.741(06)
ББК 67.301.133я431
С 91

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України (протокол від 19.05. 2021 № 6).

Організаційний комітет інтернет-конференції
Голова:

ЧМЕЛЮК Василь Васильович– проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції, к.ю.н.

Заступник голови:

ГРИЩУК Віктор Леонідович – начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к.ю.н.;

БУХТІЯРОВ Олексій Анатолійович – заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к.ю.н.

Члени організаційного комітету: (редакційна колегія)

ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. пед. н., Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, майстер спорту України міжнародного класу, Заслужений тренер України;

АНТОНЕНКО Сергій Анатолійович – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. н. з фіз. вих. та спорту, доцент;

ПАРАНИЦЯ Сергій Павлович – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. ю. н., доцент;

БАДЬОРА Сергій Миколайович – доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. пед. н.;

ЛИСЕЮК Андрій Миколайович – професор кафедри оперативно-розшукової діяльності, к.ю.н.;

КОВАЛЬ Микола Васильович – професор кафедри адміністративного права і процесу та митної безпеки, к.ю.н., професор;

АНДРУЛІС Йонас Юозо – старший викладач кафедри військової підготовки;

БУТОК Олена Володимирівна – старший викладач кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки.

С 91 **Сучасні тенденції організації служби в правоохоронних органах:** тези доповідей наукового семінару (14 травня 2021 року). Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 106 с.

За достовірність фактів, цитат, імен, назв та інших відомостей несуть відповідальність автори.

ЗМІСТ

Віктор Леонідович ГРИЩУК ОРГАНІЗАЦІЯ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ ТА ПУБЛІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ КАРАНТИНУ 5

Едуард Анатолійович ЄРЬОМЕНКО БОЙОВИЙ ХОРТИНГ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗШИРЕННЯ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ 7

Микола Васильович КОВАЛЬ ДО ПИТАННЯ ПРО РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 12

Костянтин Миколайович КУКУШКІН БОЙОВИЙ ХОРТИНГ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО СЛУЖБИ У ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ 18

Олеся Юріївна КАЙДАШ, Едуард Анатолійович ЄРЬОМЕНКО БОЙОВИЙ ХОРТИНГ: ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ СИСТЕМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 25

Сергій Павлович ПАРАНИЦЯ РОЗВИТОК СИСТЕМИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 31

Едуард Анатолійович ЄРЬОМЕНКО МЕТА ПІДГОТОВЧИХ ПРОГРАМ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ ДЛЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ 35

Іван Васильович КУЗОРА ВИХОВАННЯ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ ДЛЯ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ 41

Олександр Миколайович ЛАВРЕНТЬЄВ, Віктор Степанович ГУЛАЙ АНАЛІТИЧНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ТА ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОБРАНИХ ВИДАХ СПОРТУ 48

Андрій Володимирович ТІШИН СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ 51

Надія Валеріївна ДУМА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 55

Вероніка Едуардівна ЄРЬОМЕНКО, Едуард Анатолійович ЄРЬОМЕНКО ОРТОДОНТІЯ У ПРАКТИЦІ ПІДТРИМКИ СТОМАТОЛОГІЧНОГО

ЗДОРОВ’Я СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ БОЙОВИМ ХОРТИНГОМ 58

Тетяна Геннадіївна ВЛАСЕНКО РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 65

Марина Сергіївна СЕРГІЄНКО ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ 68

Діана Сергіївна НЕСТЕРУК УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 71

Анастасія Сергіївна ТРЕЩУК ПРАВООХОРОНІ ОРГАНИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ 74

Аліна Олександрівна КОЗМУЛЯК СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ 77

Луїза Русланівна ЛУГІВСЬКА УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ У СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 81

Катерина Вікторівна ПРИСТУПА РОЛЬ І МІСЦЕ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА 85

Жанна ДУХОТА, Едуард Анатолійович ЄРЬОМЕНКО БОЙОВИЙ ХОРТИНГ У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 88

Ельвіра Михайлівна КРУЦЬ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ В АСПЕКТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ 95

Мирослава Василівна МАСЛОВА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ ЯК ОСНОВИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 98

Вікторія Анатоліївна ПРОСКУРНЯ ПРОБЛЕМАТИКА ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 100

Ангеліна Ігорівна СЕРЕДНЯ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 102

Грищук Віктор Леонідович,
кандидат юридичних наук, начальник кафедри
спеціальних дисциплін та організації професійної
підготовки Університету державної фіскальної
служби України

ОРГАНІЗАЦІЯ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ ТА ПУБЛІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Відмітимо, що поняття публічної безпеки у європейських правових системах, законодавством не визначається. Це зроблено з метою недопущення обмеженості дій правоохоронних органів у кожній конкретній ситуації. Саме поняття «публічної безпеки» є відносно новим у правовому полі Україні. Його чітке трактування нормативно-правовими актами відсутнє.

Аналізуючи конституційні права громадян України та їх державних гарантій, формуємо висновок, що кожен громадянин має право на безпечні для життя та здоров'я умови проживання, що обов'язково мають забезпечуватися на державному рівні. Забезпечення умов – це один із проявів публічної безпеки.

У зв'язку із ситуацією, що виникла у контексті розповсюдження коронавірусної інфекції, вважаємо за доцільне зауважити, що відповідно до статті 49 Конституції України кожен громадянин має право на охорону здоров'я [2]. У свою чергу держава у статті 4 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII визнає охорону здоров'я громадян головним напрямом щодо діяльності суспільства та держави, це один із головних чинників виживання та розвитку народу України [4].

Враховуючи наведені нормативно-правові акти розуміємо, що заходи з метою забезпечення публічної безпеки повинні мати превентивний характер для того, щоб не допустити протиправних дій, соціального неспокою та катастроф природного чи техногенного характеру [3].

На основі аналізу нормативно-правових актів та наукових досліджень, необхідно надати основні ознаки стану «публічної безпеки та порядку» – це захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів (особливо здоров'я) і наявність відчуття безпеки, суспільного спокою та відсутності

страху перед різноманітними загрозами, у тому числі природного, у даному випадку вірусного характеру. А також державний характер забезпечення запобігання випадкам порушення публічної безпеки та порядку.

Одночасно з вище вказаним, виникає ще одна проблема – це довіра до правоохоронних органів. Дослідженням Харківського національного університету внутрішніх справ – «Публічна безпека та довіра до правоохоронних органів», було виявлено, що проблеми у сфері захисту правопорядку населення хвилює найбільше. Дослідження особливо висвітлює ряд проблем, що тісно пов'язані з Інтернет-простором, а також недоторканністю приватного життя у кіберпросторі та розповсюдженням неправдивої інформації, шахрайством [1]. А розповсюдження неправдивої інформації у свою чергу впливає на свідомість громадян, особливо в нинішніх умовах.

Як висновок, слід зазначити, що поняття публічної безпеки у європейських правових системах, законодавством не визначається, а головна роль правоохоронця у контексті публічної безпеки полягає у належному забезпеченні умов, які передбачаються нормативно-правовим базисом.

Список використаних джерел

1. Безпека та кібербезпека під час карантину. *Харківський національний університет внутрішніх справ*. URL: http://univd.edu.ua/uk/news/6946.

2. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ 254%D0%BA/96-% D0%B2%D1%80#Text.

3. Концептуальні підходи щодо забезпечення громадської безпеки: іноземний досвід, висновки для України. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/1_Siomin-8f832.pdf.

4. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992р. №2801-XII. URL: https://zakon.rada.gov. ua/laws/show/2801-12#Text.

5. Про внесення змін до Типових правил внутрішнього службового розпорядку: Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 13.03.2020 р. №39-20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/z0277-20#Text.

Єрьоменко Едард Анатолійович,
кандидат педагогічних наук, Заслужений працівник
фізичної культури і спорту України, майстер спорту
України міжнародного класу, Заслужений тренер України,
майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України,
учасник бойових дій, професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки Факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗШИРЕННЯ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ

Актуальність наукового дослідження. Останнім часом Національна федерація бойового хортингу України розробляє і впроваджує нові програми підготовки майбутніх правоохоронців, відповідно до правових актів та законодавства. Поруч із розробкою нових програм підготовки майбутніх правоохоронців та прийняттям нових правових актів і внесенням змін до вже чинного правового регулювання імплементація у законодавство з питань організації правоохоронних органів та практику правоохоронної діяльності відповідних міжнародно-правових стандартів так само становить ключовий напрям розвитку системи правоохоронних органів [1–7]. З цього приводу цілком доречно можна наголосити, що необхідність системних реформ правоохоронної системи зумовлена передусім міжнародними зобов'язаннями України саме в межах членства в Раді Європи.

Виклад основного матеріалу. Концепція і Державна цільова програма розвитку організації та діяльності системи правоохоронних органів України закладатимуть підвалини державної політики у правоохоронній сфері, в межах якої так само актуалізується розробка та прийняття фахового Закону України «Про систему правоохоронних органів України». Зауважимо, що основне призначення такого законодавчого акту має полягати, насамперед, у законодавчому закріпленні саме вихідних засад і концептуальних основ побудови системи правоохоронних органів [8].

Відповідно до цього як обов'язкові структурні елементи даного Закону **пропонуємо визначати:**

поняття та види правоохоронних органів;

принципи їх організації та діяльності;

напрямки правоохоронної діяльності правоохоронних органів;

форми і порядок взаємодії і співпраці правоохоронних органів;

засади відносин із іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, громадянами;

засади фінансування і матеріально-технічного забезпечення;

гарантії діяльності правоохоронних органів;

основи правового статусу працівників правоохоронних органів.

Разом із тим призначення даного Закону має обмежуватись визначенням основ системності правоохоронних органів і закладати вектори правового регулювання, а не підміняти собою інші правові акти з питань організації діяльності конкретних правоохоронних органів, зокрема, таких як Закони від 20.12.1990 р. № 565-XII, від 25.03.1992 р. № 2229-XII, від 07.03.2002 р. № 3099-III, від 05.11.1991 р. № 1789-XII та інших [9–11]. Тим більше, що законодавче закріплення переліку правоохоронних органів, так само як і вироблення єдиної моделі організації їхньої діяльності, з огляду на динамізм суспільних відносин у сфері охорони й захисту прав громадян, необхідне у зв'язку з розширенням міжнародного співробітництва.

Натомість необхідним заходом розвитку організації діяльності правоохоронних органів виступає вдосконалення подібних профільних «правоохоронних» законів України, їх узгодження з базовими положеннями законодавства про систему правоохоронних органів України, приведення у відповідність до нагальних потреб охорони права в Україні і міжнародних норм. При цьому питання відповідності останнім здобуткам юридичної науки і міжнародним стандартам безпосередньо співвідносяться з ефективністю усієї правоохоронної системи загалом.

У зв’язку з цим маємо вказати такі основні міжнародні програмні документи Ради Європи у правоохоронній сфері, що тією чи іншою мірою стосуються й України:

Рекомендації ПАРЄ «Контроль внутрішніх служб безпеки в країнах-членах Ради Європи» від 26.04.1999 р. № 1402;

Рекомендації «Про демократичний нагляд над сектором безпеки в країнах-членах» від 23.06.2005 р. № 1713;

Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи «Роль прокуратури в системі кримінального правосуддя» від 06.10.2000 р.

Відтак, реформування правоохоронних органів України становить одну з найважливіших складових євроінтеграції України, що пояснюється специфічною роллю правоохоронних органів, за допомогою яких здійснюється захист найвищих цінностей нації, а саме життя, здоров’я, людей, гарантованих Конституцією України прав і свобод громадян.

Крім цього, в аспекті приведення системи і діяльності правоохоронних органів у відповідність до міжнародних стандартів необхідно розглядати також розширення й інтенсифікацію міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері, зокрема через укладення відповідних профільних двосторонніх міжнародно-правових угод, участь у роботі міжнародних правоохоронних інституцій, проведення обміну досвідом правоохоронної діяльності, взаємодію з правоохоронними органами зарубіжних країн та міжнародними правоохоронними інституціями (Інтерпол, Європол тощо) як у вирішені завдань охорони права на національному рівні, так і у формуванні міжнародних гарантій правоохоронної діяльності [12].

Висновок. Таким чином, на важливість реформування системи правоохоронних органів України з питань міжнародного співробітництва із правоохоронними органами зарубіжних країн вказують багато джерел. Як на нас, зазначене сприятиме не тільки наближенню правового регулювання й практики правоохоронної діяльності в Україні до відповідних міжнародних стандартів, але також дозволить впроваджувати аналогічний досвід зарубіжних країн з метою трансформації національної правоохоронної системи у напрямі забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина.

Перспективи подальшого дослідження полягатимуть у розробці і впровадженні комплексної програми навчання старших учнів спортивних секцій бойового хортингу, які бажають у майбутньому працювати у системі правоохоронних органів України, для успішного виконання службово-бойових завдань у процесі правоохоронної діяльності.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингомю *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров'я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції

об’єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об’єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Е. А. Єрьоменко Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А. , Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. – С. 8–23.

Коваль Микола Васильович,
професор, кандидат юридичних наук,
професор кафедри адміністративного права
і процесу та митної безпеки Університету
державної фіскальної служби України

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Конституція України в частині ІІІ ст. 17 закріпила положення проте, що забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладається на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом [1]. Таким чином Основний Закон нашої держави започатковує, що поряд з органами законодавчої, виконавчої та судової влади, органами місцевого самоврядування в український держави створені і функціонують військові формування і правоохоронні органи. Військові формування та правоохоронні органи це самостійні державні інституції, кожна з яких має свій правовий статус. Законодавче закріплення поняття правоохоронного органу находить своє відображення різних законодавчих актах [2; 3].

Так, у ст. 2 Законі України від 23 грудня 1993 року «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів», законодавець до правоохоронних органів відносить органи: прокуратури; внутрішніх справ; служби безпеки; Військової служби правопорядку у Збройних Силах України; митні органи; охорони державного кордону; державної податкової служби; органи та установи виконання покарань; державної контрольно-ревізійна служби; органи рибоохорони; державної лісової охорони; інші органи, які здійснюють правозастосовні та правоохоронні функції [4].

У червні 2003 року Верховною Радою України було прийнято два законодавчих акти, які торкаються питань пов’язаних з визначенням поняття правоохоронного органу як державної інституції [2; 3]. Однак слід зазначити,

що ці законодавчі акти досить аморфно формулюють поняття правоохоронного органу, до того ж неоднозначно.

Звернення до ряду інших законодавчих актів, які регламентують питання пов'язані з діяльністю правоохоронних органів показує, що у відповідності до статусних законів України про ці органи в них однозначного підходу до фундаментального однозначного визначення що таке правоохоронний орган, як державна інституція законодавець до цього часу ще не дав.

Прямо названі в статусних законах, але з приставкою «спеціальний правоохоронний орган», названі такі правоохоронні інституції як СБУ, зокрема Законом України «Про Службу безпеки України» закріплюється, що Служба безпеки України це-державний правоохоронний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України [5], в Законі України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» зазначається, що Управління державної охорони України є державним правоохоронним органом спеціального призначення, підпорядкованим Президентові України та підконтрольним Верховній Раді України [6], в Законі України «Про Державну прикордонну службу України» зафіксовано, що Державна прикордонна служба України є правоохоронним органом спеціального призначення [7], а в Законі України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України» зафіксовано, що Військова служба правопорядку у Збройних Силах України-спеціальне правоохоронне формування у складі Збройних Сил України [8].

Аналіз показує, що в даний час законодавець пішов шляхом не жорсткого визначення кола органів, які слід рахувати правоохоронними, а залежно від сфері діяльності та конкретної ситуації, він на розсуд правозастосовникам відніс питання про визначення ознак, які характеризують те чи інше державне формування, що здійснює правоохоронну, або ж правозастосовну функції як правоохоронна інституція. Підтвердженням зазначеного є положення окремих законодавчих актів. Наприклад, у ст. 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» зафіксовано, що підставами для проведення оперативно-

розшукової діяльності є реальна загроза життю, здоров'ю, житлу, майну працівників суду і правоохоронних органів у зв'язку з їх службовою діяльністю [9].

Слід також зазначити, що даний час в різних законодавчих актах, які торкаються питань регламентації статусу та основних засад діяльності правоохоронних органів, поняття правоохоронного органу, як дефініції не збігається. Наприклад, в Законі України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами», правоохоронний орган – *це державні органи, які відповідно до законодавства здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції* [2], в Законі ж України «Про основи національної безпеки України» – *правоохоронні органи - це органи державної влади на які Конституцією і законами України покладено здійснення правоохоронних функцій* [3].

Що стосується інших органів, які здійснюють правоохоронні та правозастосовні функції, а це зокрема органи внутрішніх справ, органи Національної поліції, органи прокуратури та інші, то в законах, які закріплюють їх статус вони прямо не називаються правоохоронними. Такий висновок робиться із змісту правових приписів, які зафіксовані в інших нормативно-правових актах, що торкаються цих питань.

На нашу думку, такий різнобій при визначенні у законодавчих актах поняття «правоохоронний орган», суттєво впливає на їх роботу по охороні, дотриманню та захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина в процесі здійснення ними правоохоронної діяльності. Для цього в законодавчому порядку повинно знайти своє чітке визначення поняття правоохоронний орган, його правовий статус і повноваження, визначені межи і зазначений порядок вторгнення в права людини, передбачений правовий і соціальний захист працівників правоохоронних органів, а також визначені підстави юридичної відповідальності працівників правоохоронних органів за вчинені ними протиправні діяння при здійснення службової діяльності.

Запропоновані пропозиції на той час можливо було б здійснити, зокрема в грудні 2010 року, коли був виданий Указ Президента України «Про

оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [10]. Реформування системи органів виконавчої влади передбачено також положеннями, закріплені в Законі України «Про центральні органи виконавчої влади» [11] та у розпорядженні Президента України «Про деякі питання щодо реалізації заходів пов'язаних з оптимізацією системи центральних і місцевих органів виконавчої влади» [12].

Безпосередньо цими питаннями в той час займався Комітет з питань реформування правоохоронних органів як консультативно-дорадчий орган при Президентові України, який був утворений згідно Указу Президента України 6 квітня 2012 року № 252/2012 [13]. Цим указом затверджено положення про Комітет з питань реформування правоохоронних органів та персональний склад зазначеного Комітету. Цей Комітет утворено з метою усунення дублювання повноважень правоохоронних органів, оптимізації їх структури і чисельності, чіткого визначення та розмежування компетенції цих органів, підготовки пропозицій щодо їх подальшого комплексного реформування, підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів відносно забезпечення прав і свобод людини.

В наступні часи в процесі державотворення в Україні почали створюватись та функціонувати правоохоронні інституції вузькопрофільного направлення, зокрема ними стали Національне антикорупційне бюро України, законом передбачено, що Національне антикорупційне бюро України є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових [14], Державне бюро розслідувань є державним правоохоронним органом, на який покладаються завдання щодо запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його компетенції [15], Бюро економічної безпеки України Бюро здійснює свою діяльність як центральний орган виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії

правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави. Дана державна інституція відповідно до покладених завдань виконує правоохоронну, аналітичну, економічну, інформаційну та інші функції [16].

Список використаних джерел

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 14.

2. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами : Закон України від 19 червня 2003 року. *Юридичний вісник України*. № 32 від 15 серпня 2003 року.

3. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. № 39. Ст. 351.

4. Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.

4. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України – 4-те вид., перероб. та допов. / Відп. ред. С. С. Яценко. К.: А.С.К., 2006. 848 с.

5. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.

6. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : Закон України від 4 березня 1998 року № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. №35. Ст. 236.

7. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3 квітня 2003 року № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 206.

8. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон України від 7 березня 2002 року № 3099-Ш. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 32. Ст. 225.(97).

9. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст.33; Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю.

Закон України від 30 червня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. № 35. Ст. 358; Тертишник В. М. Науково-практичний коментар до Кримінально-процесуального кодексу України. К.; А.С.К., 2005 1056 с.

10. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: . Указ Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085/2010. *Офіційний вісник Президента України* від 09.12.2010 р.№ 32, ст. 1026.

11. Про центральні органи виконавчої влади: Законі України від 17 березня 2011 року № 3166 – VI. *Урядовий кур'єр* від 12 квітня 2011 року № 66.

12. Про деякі питання щодо реалізації заходів пов'язаних з оптимізацією системи центральних і місцевих органів виконавчої влади: розпорядження Президента України від 9 вересня 2011 року № 277/ 2011-рп. *Урядовий кур'єр від 14 вересня 2011 року № 168*.

13. Комітет з питань реформування правоохоронних органів, затверджено Положення та Склад колегіального органу: Указ Президента України від 6 квітня 2012 року № 252/2012.

14. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII, документ чинний, поточна редакція від 16.09.2020 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47, ст. 2051.

15. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII, документ чинний, поточна редакція від 01.01.2021року. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. ст.55.

16. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28 січня 2021 року, документ 1150-IX, чинний, поточна редакція від 28.01.2021, набрав чинності 25.03.2021 року, опублікований у газеті «*Голос України*» від 24 березня 2021 року № 2554.

Кукушкін Костянтин Миколайович,
головний спеціаліст відділу з питань
державної служби, професійного навчання
та урядових нагород Департаменту
кадрового забезпечення Секретаріату
Кабінету Міністрів України, член ради
Національної федерації бойового хортингу України,
майор Збройних Сил України, учасник бойових дій

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО СЛУЖБИ У ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

З метою оптимізації виховання патріотизму у школярів при підготовці до служби у правоохоронних органах як найважливішої духовно-моральної й громадянської цінності актуалізується проблема пошуку й дослідження нових методик, що сприяють підвищенню ефективності виховного процесу під час організації і здійснення військово-патріотичного виховання школярів закладів загальної середньої освіти в процесі занять з різних предметів шкільної програми, зокрема з предметів “Захист України” та з фізичної культури, а також позакласної роботи, яка має широкий спектр напрямів щодо формування особистості учнів.

Віддзеркалюючи соціальний, економічний, оборонний, культурний та духовний потенціал української держави, військово-патріотичне виховання особистості виступає як особлива, історично обумовлена форма соціальної практики, яка містить ідеологічні, навчально-методичні, програмно-нормативні, теологічні та організаційно-педагогічні складові, які покликані задовольнити потребу суспільства у військово-патріотичному вихованні учнів на національних традиціях Українського народу [1–6].

Одним із дієвих засобів військово-патріотичного, морально-етичного та фізичного виховання молоді при підготовці до служби у правоохоронних органах є бойовий хортинг, який сприяє вихованню особистості з високою внутрішньою культурою та гармонійному формуванню фізичного апарату людини. У патріотично налаштованого спортсмена завжди з’явиться сила волі і

бажання перемогти, навіть у складній ситуації і надмірному навантаженні. Патріотизм являє собою моральний фундамент особистого самовиховання, суспільного і державного устрою, опору життєспроможності національної виховної ідеї бойового хортингу, одна із першочергових умов ефективності функціонування системи соціальних і державних інститутів в нашій державі [8].

Бойовий хортинг – національний професійно-прикладний вид спорту України, заснований на культурних, оздоровчих і бойових традиціях Українського народу. Він є багаторічним спеціально організованим процесом навчання, всебічного розвитку, морально-етичного і фізичного виховання та оздоровлення дітей і молоді. У системі бойового хортингу містяться ефективні форми і методи військово-патріотичного виховання школярів та допризовної підготовки учнівської молоді, зорієнтовані на формування у зростаючої особистості готовності до захисту Батьківщини, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби [7].

Програма військово-патріотичного виховання бойового хортингу у закладах загальної середньої освіти являє собою комплексну систему, яка передбачає різнопланову освітню діяльність щодо закріплення знань з предметів “Захист України” та з фізичної культури, географії, біології, а також позакласної роботи під час занять в секціях та гуртках бойового хортингу з вивчення прийомів прикладного бойового хортингу, самозахисту, медичної допомоги, основ здоров’я та здобуття практичних навичок для використання в повсякденному житті та в екстремальних умовах, у тому числі під час служби в армії.

Метою військово-патріотичного виховання школярів при підготовці до служби у правоохоронних органах засобами бойового хортингу є: військово-патріотичне виховання підростаючого покоління, формування особистості патріота і громадянина, стійкої мотивації щодо необхідності безпечної життєдіяльності та здорового способу життя, уникнення шкідливих звичок,

придбання і закріплення навичок дій в небезпечних ситуаціях побутового та громадського походження, набуття морально-психологічних та фізичних якостей для спроможності виконувати обов'язки із захисту Батьківщини.

Завдання військове-патріотичного виховання школярів засобами бойового хортингу: оволодіння основними навичками збереження особистої та суспільної безпеки, надання само- і взаємодопомоги в екстремальних ситуаціях, зміцнення морально-вольового стану і фізичного розвитку учнів, ознайомлення з основами рятувальної справи, надання базової фізичної та спеціальної фізичної підготовки для майбутньої служби в підрозділах Збройних Сил України, інших військових формуваннях, виховання екологічної культури учнів, активна участь у діяльності Національної федерації бойового хортингу України.

Програм військово-патріотичного виховання школярів засобами бойового хортингу, створена шляхом накопичення відповідної навчально-методичної бази і реалізується за допомогою різних форм проведення занять: теоретичні заняття за різноманітними напрямами виховного характеру, практичні навчально-тренувальні заняття з національного виду спорту бойового хортингу, тренування з прикладного розділу бойового хортингу, туристські походи та подорожі, відвідування історичних місць, місць козацької слави, участь у змаганнях.

Враховуючи вікові та фізіологічні особливості учнів різного віку програма військово-патріотичного виховання школярів засобами бойового хортингу у закладах загальної середньої освіти розрахована на два рівні навчання:

початковий рівень для дітей віком від 6 до 13 років, якому характерне початкове сприйняття проблем з одночасним знанням українських традицій та зацікавленістю школярів у патріотичному вихованні через пісні, вірші, оповідання, зустрічі з відомими людьми, спортсменами тощо;

основний рівень для юнаків і дівчат віком від 14 до 17 років, який характеризується помітним розумінням тематики, необхідністю самовиховання,

здатністю учнів позитивно сприймати та разом з елементами бойового хортингу додатково вивчати такі напрями (дисципліни): допризовна військова підготовка, стройова дисципліна, вогнева підготовка (за можливості закладу освіти); прикладний розділ бойового хортингу, основи самозахисту, прикладна фізична підготовка, гімнастика, акробатика, метання, спортивні ігри; безпека життєдіяльності та цивільний захист особи; топографія, туризм, спортивне орієнтування; етнічні бойові та оздоровчі традиції козацтва.

Козацька доба в історії України принесла як самій Україні так і світу нову, виключно ефективну, багаторівневу систему загального та військово-патріотичного виховання [9–12]. У реалізації національної оздоровчої та виховної ідеї козацтво утворило унікальний потужний соціальний військово-демократичний устрій, здатний захистити власні політичні та соціально-економічні інтереси.

Козацькі демократичні, бойові та оздоровчі традиції сконцентрували у собі багатовіковий досвід української спільноти, дух і звичаї людей, несли у собі сильний, здоровий, виховний характер, який є природно зрозумілим для кожного українця і духовно на генному рівні підтримується кожним патріотом держави.

Таким чином, ураховуючи сучасні складні умови соціально-економічного та політичного розвитку України, виникла нагальна потреба у нових методах і формах військово-патріотичного виховання школярів із застосуванням засобів сучасного національного виду спорту бойового хортингу та, у зв’язку з цим, нових підходах до визначення сутності, змісту і завдань військово-патріотичного виховання.

Процес реалізації завдань військово-патріотичного виховання школярів засобами бойового хортингу при підготовці до служби у правоохоронних органах направлений на формування в учнів почуття патріотизму, любові до Батьківщини, українського народу, його історії, традицій, культурних та історичних цінностей; громадянських почуттів і свідомості, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за

доручені державні та громадські справи; формування здібностей для аналізу зовнішньо- та внутрішньополітичної обстановки, вміння на цій основі самостійно адекватно оцінювати події й підтримувати належну обороноздатність країни; формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, досягнення відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості; підвищення престижу військової служби, військової професійної орієнтації молоді; підготовку до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях для захисту суверенітету і територіальної цілісності України.

Отже, військово-патріотичне виховання школярів засобами бойового хортингу − самостійний напрям виховання, методологічною основою якого є концептуальні положення щодо розвитку військово-патріотичного виховання допризовної молоді, виховання патріота і громадянина, формування у школярів високої патріотичної свідомості, національної гідності, готовності до виконання свого конституційного обов'язку й відповідального ставлення до майбутньої військової служби у Збройних Силах України та правоохоронних органах України.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-

практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров'я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Кайдаш Олеся Юріївна
доцент, кандидат юридичних наук,
директор Навчально-наукового центру
інноваційних освітніх технологій та
регіонального навчання Університету
державної фіскальної служби України
Єрьоменко Едард Анатолійович,
кандидат педагогічних наук, Заслужений працівник
фізичної культури і спорту України, майстер спорту
України міжнародного класу, Заслужений тренер України,
майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України,
учасник бойових дій, професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки Факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ: ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ СИСТЕМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Актуальність наукового дослідження. Бойовий хортинг, як національний професійно-прикладний вид спорту України, через систему підготовчих програм сприяє підготовці кваліфікованих кадрів для виконання службово-бойових завдань у процесі правоохоронної діяльності.

Механізм держави – це система органів і установ, посередництвом яких здійснюється виконання внутрішніх і зовнішніх функцій держави.

Як правило це – представницькі установи або законодавча влада, виконавчо-розпорядчі органи, неурядові інстанції та судові інстанції, органи громадського порядку та державної безпеки, збройні сили [1–6]. У механізмі нашої держави особливе місце посідають органи держави спеціального призначення (контрольні та правоохоронні органи, місця позбавлення волі, збройні сили тощо).

Їх можна розглядати як окрему ланку механізму держави, вже звичного поділу на законодавчу, виконавчу, судову влади. Прихильниками чітких юридичних конструкцій здебільшого вважають ці органи належними до сфери виконавчої і частково до судової влади.

Виклад основного матеріалу. Серед органів спеціального призначення юридична наука приділяє особливу увагу правоохоронним органам. Звичайно у дослівному розумінні «правоохоронну діяльність» (забезпечення законності та охорона правопорядку в суспільстві, боротьба з правопорушниками, охорона законних прав та інтересів громадян, юридичних осіб, суспільства і держави в цілому) мають вести буквально всі – громадяни, юридичні особи, органи законодавчої, виконавчої і судової влади тощо. Але для переважної більшості суб'єктів суспільних відносин подібна діяльність не є основною [7].

Отже, правоохоронними органами слід вважати державні органи, основною функцією яких є забезпечення законності та охорона правопорядку, боротьба з правопорушеннями, охорона законних прав та інтересів громадян, юридичних осіб, суспільства і держави в цілому.

Характерними рисами правоохоронних органів України є:

1) здійснення ними зазначених вище функцій, які в сукупності називають правоохоронною функцією;

2) наявність у них для виконання зазначених функцій відповідних державно-владних повноважень, зокрема можливості видавати правові акти в основному індивідуального характеру, обов'язкові для виконання тими, кому вони адресовані;

3) можливість безпосередньо застосовувати різні заходи примусу, затримання особи, арешт, позбавлення волі тощо;

4) перебування їх діяльності під особливим державним контролем і наглядом, здійснення лише на основі закону й у встановленому ними порядку.

Традиційно до числа правоохоронних органів відносять суд, прокуратуру, органи юстиції, внутрішніх справ, державної безпеки тощо. Досить часто суди як органи правосуддя згадуються в нормативних документах окремо (у слово-сполученнях типу «судові і правоохоронні органи»).

До системи правоохоронних органів прилягають деякі інші державні установи і громадські організації, які відповідно до законодавства поділенні значними повноваженнями у сфері правоохоронної діяльності, хоча в цілому

їхні функції не зводяться до останньої, а також не забезпечуються можливістю застосування державного примусу. Серед таких установ і організацій слід звернути особливу увагу на органи юстиції та адвокатуру [8].

Щодо визначення понять «правоохоронні органи» та «система правоохоронних органів» слід зазначити, що у законодавстві незалежної України термін «правоохоронні органи» був започаткований в Указі Президії Верховної Ради Української РСР «Про посилення правового захисту працівників правоохоронних органів». У ньому поряд із вживаними термінами «працівник поліції», органів внутрішніх справ, прокуратури, державної безпеки, «народний дружинник» та «військовослужбовець» у ряді внесених до КК України статях (статті 189-1 і 189-2) використаний і термін «працівник правоохоронних органів». Однак на той час в Указі законодавець не визначив коло органів держави, які він відносить до правоохоронних.

Їх визначення законодавчо закріплені у грудні 1993 року, коли був прийнятий Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів». Так, у ст. II цього Закону, яка фіксує основні поняття, законодавець наводить перелік органів держави Україна, які він відносить до «правоохоронних органів». На конституційному рівні термін «правоохоронні органи» було започатковано у Конституції України, прийнятій у 1996 році.

Зокрема, у ст. 17 ч. III законодавець закріплює положення про те, що забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладені на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначені законом. Більш деталізованим поняття «працівник правоохоронного органу» стало після прийняття у жовтні 1996 року Закону України, яким до редакції ст. 190-1 КК України вноситься доповнення.

Водночас, там міститься одна з приміток, де зазначено, що під терміном «працівник правоохоронного органу», вживаним у статтях 123-1, 189-1, 189-2, 189-3, 189-4, 190-1, слід розуміти осіб, які зазначені у ч. 1 ст. 2 Закону України

«Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів». Отже, названі законодавчі акти цей термін у правовому розумінні більше конкретизували, після чого він набуває відносно однозначного трактування з боку законодавця у різних нормативно-правових актах.

Зазначена дана тема наукового дослідження дає загальну вихідну інформацію про державні та недержавні органи, що здійснюють правоохоронну діяльність. Їхнє коло досить широке [9–12]. Оволодіння знаннями правових засад утворення та організації діяльності частки державних органів, головним призначенням яких є забезпечення, на основі застосування норм права, належної законності і єдиного правопорядку в державі, становить важливий впливовий фактор розбудови державності, забезпечення ефективності пропаганди правових знань, підвищення рівня правової свідомості та правової культури громадян, забезпечення неухильного утримання законності з боку правоохоронних органів.

Висновок. Таким чином, вивчення даної теми тез сприяє всебічному оволодінню співробітниками правоохоронних органів, студентами і курсантами іншими галузями права, ознайомленню їх із правовими засадами положень основних міжнародних нормативних актів, націлених на розвиток та захист демократії, щодо організації служби правоохоронних структур. Одна з особливостей цієї теми полягає в тому, що від тих, хто її вивчає, вимагається засвоєння численних нормативних актів. У цілому доводиться мати справу з декількома десятками нормативних актів різного рівня, починаючи від Конституції України, і закінчуючи відомчими нормативними актами.

Перспективи подальшого дослідження полягатимуть у впровадженні комплексних підготовчих програм з бойового хортингу для удосконалення професійних якостей співробітників правоохоронних органів України.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-

практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров'я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Параниця Сергій Павлович,
доцент, кандидат юридичних наук,
професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Правоохоронні органи є важливою складовою державного механізму, що уповноважуються державою на постійне й фахове здійснення охорони та захисту основ конституційного ладу, у тому числі прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, а також законності та правопорядку, забезпечення чого є одним із ключових факторів розбудови в Україні демократичної соціальної правової держави й функціонування громадянського суспільства. Разом із тим існуючий стан правоохоронної організації через низку проблем теоретико-методологічного й нормативно-правового характеру наразі характеризується ситуативністю формування правоохоронних органів, неузгодженістю й непослідовністю їхньої діяльності, відсутністю комплексного бачення системи правоохоронних органів й перспектив її розвитку. Усе це вимагає трансформації організації та діяльності правоохоронних органів у напрямку побудови цілісної структурованої системи, поглибленої інтеграції у правоохоронну діяльність принципів верховенства права, конституційної законності й додержання прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, вироблення єдиної державної політики у правоохоронній сфері [1].

Події, які сталися у 2013-2014 рр., показали неефективність правоохоронної системи в Україні. Злам відбувся в листопаді 2013р. під час революції на Майдані, коли суспільство проявило недовіру до чинної державної влади та правоохоронної системи. Громадяни розуміють, що основне завдання (захист їх прав та свобод) правоохоронними органами не виконується, а навпаки, більшість суспільства визнає систему правових органів як репресивні. Причиною цього явища є те, що молодій Українській державі дісталася

правоохоронна система колишнього союзу за якого панував тоталітарний режим, контроль здійснювався за принципом керування підлеглими та їх повної залежності від ідеї та завдань, поставлених з гори для досягнення політичних цілей.

Нині у країні надзвичайно складна ситуація у зв'язку із воєнними діями на Сході України. Економіка не працює, майже всі бюджетні організації знаходяться в скрутному становищі через скорочення бюджетних видатків, а також значні затрати на потреби Української армії. Становлення та реформування правоохороннної системи неможлие за таких умов.

Правоохоронна система держави – це державні правоохоронні органи, які на підставі законодавства здійснюють правоохоронну, правозастосовну та правозахисну діяльність. Діяльність правоохоронних органів спрямована на забезпечення законності і правопорядку, захист прав та інтересів громадян, соціальних груп, суспільства і держави, попередження, припинення правопорушень, застосування державного примусу або заходів громадського впливу щодо осіб, які порушили закон та правопорядок [2, с. 432].

Опрацьовуючи Концептуальні засади реформування системи правоохоронних органів України, треба, на мій погляд, поставити кілька ключових запитань і дати на них відповідь. Що являє собою правоохоронна система в Україні? Чи співпадає це поняття з поняттям "правоохоронні органи"? Власне, саме визначення (дефініція) "правоохоронна система" означає сукупність державних органів і установ, що мають здійснювати охорону прав і свобод людини та громадянина. У цьому сенсі слід насамперед визначитися, які органи і за якою ознакою мають називатися правоохоронними, скільки їх має бути у державі, на яких принципах і за якими ознаками вони об'єднуватимуться у правоохоронну систему держави. Нині склалася така ситуація, що навряд хтось із практиків або науковців може з точністю сказати, скільки у нас є правоохоронних органів, яка їхня кількість, посилаючись на відповідний закон.

Перелік правоохоронних органів, закріплений у ст. 2 закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [3].

Правоохоронні органи – органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Відкритості у діяльності правоохоронних органів стало набагато більше. Журналістам не вистачає часом професіоналізму, компетентності. Даються взнаки прояви сенсаційності, суб'єктивізму при висвітленні конкретних фактів, а то й використання публікацій – у неділових цілях.

Зрозуміло, що розвиток системи та діяльності правоохоронних органів вимагає часу, певної послідовності і етапності. Але визначатися це, на мій погляд, має не масштабами тих чи інших структур, а логікою, об'єктивними, нагальними вимогами нашої дійсності.

Слід зазначити, що виявлення та розслідування кримінальних правопорушень неможливе без здійснення правоохоронними органами оперативно-розшукової діяльності. При цьому відповідно до закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [4] правоохоронні органи зобов'язані взаємодіяти між собою та правоохоронними органами іноземних держав з метою швидкого і повного попередження, виявлення та припинення злочинів. Вказане дає можливість дозволяє зробити висновок, що взаємодія правоохоронних органів є невід'ємною частиною їх діяльності, спрямованої на виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень.

Таким чином, необхідність дослідження рівнів і напрямів діяльності правоохоронних органів України зумовлена сучасним станом захисту інтересів громадянина, держави тощо. Аналіз норм національного законодавства дає можливість зробити висновок, що правоохоронні органи здійснюють свою діяльність у двох напрямах – стратегічному, який спрямований на запобігання (профілактику), і тактичному, основною метою якого є виявлення, припинення

та розслідування вже скоєних кримінальних правопорушень. Отже, для розвитку системи та діяльності правоохоронних органів має спрямовуватися на ефективний результат, забезпечення прозорості, створення умов нетерпимості до корупції.

Список використаних джерел

1. Соколенко О. Л. Перспективи розвитку системи та діяльності правоохоронних органів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету, Серія ПРАВО*. 2013. Випуск 22. Частина І. Том 2. С. 231-235.

2. Загальна теорія держави і права / М. В. Цвик, В. Д. Ткаченко, Л. Л. Богачова та ін.; за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. Харків: Право, 2007. 432 с.

3. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 року URL : № 3781-XII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text (дата звернення 15.04.2021).

4. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 8 лютого 1992 року № 2135-XII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text. (дата звернення 15.04.2021).

Єрьоменко Едуард Анатолійович,
кандидат педагогічних наук, Заслужений працівник
фізичної культури і спорту України, майстер спорту
України міжнародного класу, Заслужений тренер України,
майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України,
учасник бойових дій, професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки Факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України

МЕТА ПІДГОТОВЧИХ ПРОГРАМ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ ДЛЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Актуальність наукового дослідження. Реформування системи та діяльності правоохоронних органів є необхідним кроком розбудови демократичної соціальної правової держави, євроінтеграції України, а головне – забезпечення реальності й захищеності прав громадян [1–6]. Розвиток системи правоохоронних органів повинен мати планомірний і послідовний характер, а також вимагає адекватного наукового, правового, фінансового і матеріально-технічного забезпечення.

Виклад основного матеріалу. Існуючий стан організації служби правоохоронних органів через низку проблем теоретико-методологічного й нормативно-правового характеру наразі характеризується певною ситуативністю, а формування ланки правоохоронних органів – неузгодженістю й непослідовністю їхньої діяльності, відсутністю комплексного бачення системи правоохоронних органів та перспектив її розвитку.

Все це вимагає трансформації організації та діяльності правоохоронних органів у напрямі побудови цілісної структурованої системи, поглибленої інтеграції у правоохоронну діяльність принципів верховенства права, конституційної законності й додержання прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, вироблення єдиної державної політики у правоохоронній сфері. З огляду на це й вбачаються актуальними питання перспектив розвитку системи та діяльності правоохоронних органів [7].

Мета підготовчих програм з бойового хортингу для правоохоронних органів України – розкрити зміст діяльності правоохоронних органів у структурі державних органів, що спрямована на побудову правового демократичного суспільства, зміцнення верховенства права, правопорядку та законності, захист суспільства та особистості від порушень норм права, сформувати у педагогів та студентів і курсантів систему знань з теорії і методики з питань правоохоронної діяльності, глибоке розуміння необхідності підтримки високого рівня фізичної підготовленості, здорового способу життя, допомогти здобути глибокі знання в області педагогічної, медичної та психологічної складової правоохоронної діяльності, навчити їх практично застосовувати набуті вміння і навички у своїй педагогічній і навчальній діяльності з метою підвищення професійно-прикладної підготовки, впровадження елементів бойового хортингу, поліпшення фізичної підготовленості, профілактики захворювань, рекреації та оптимізації здоров'я особистості, свідомого і відповідального ставлення співробітниками правоохоронних органів до виконання службових обов'язків.

Підготовчі програми з бойового хортингу для правоохоронних органів України мають міждисциплінарний характер і поєднують у собі юридичний, педагогічний, професійно-прикладний, спортивно-підготовчий, методично-фізіологічний, медико-психологічний, соціальний та виховний компоненти.

Правоохоронні органи як ефективний інструментарій забезпечення законності у державі за своєю сутністю відомі давно [8–11]. Докорінні політичні, соціальні й економічні зміни в Україні охопили всі сфери суспільного життя та істотно вплинули на організацію правоохоронної діяльності, дотримання принципів діяльності правоохоронних органів, а також їхню структуру і характер. Водночас, як свідчить статистика, стан злочинності в державі становить вагому загрозу національній безпеці України.

Злочинність – один із негативних чинників, що впливає на ефективність діяльності органів державної влади, підриває стабільність і систему правопорядку, захищеність прав, свобод і законних інтересів громадян.

Правоохоронна діяльність – це владна державна діяльність, яка здійснюється спеціально уповноваженими державою органами на підставі закону і у встановленому нею порядку з метою охорони і захисту прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб та держави шляхом застосування правових заходів впливу.

Завдання правоохоронної діяльності полягають у захисті встановлених Конституцією України:

– суспільного ладу держави;

– економічної та політичної систем;

– прав і свобод людини і громадянина;

– законних інтересів юридичних осіб – суб'єктів усіх форм власності;

– економічної та інформаційної безпеки держави;

– суверенітету і територіальної цілісності України.

До основних функцій правоохоронної діяльності відносять:

– профілактичну (профілактика правопорушень, які тягнуть за собою юридичну відповідальність у сфері публічного права);

– охоронну (охорона громадського порядку і власності);

– захисну (захист життя, здоров'я, прав, свобод і законних інтересів фізичних осіб);

– ресоціалізаційну (ця функція найбільш характерна для органів і служб у справах неповнолітніх, служб, що здійснюють адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі);

– оперативно-розшукову;

– розслідування злочинів;

– судового розгляду справ (ця функція притаманна виключно судам і ніяким іншим правоохоронним органам, тому суди необхідно віднесли до особливої категорії державних правоохоронних органів);

– розгляду справ про адміністративні проступки;

– виконання вироків, рішень, ухвал і постанов судів, постанов органів дізнання і досудового слідства та прокурорів.

Правоохоронний орган – це юрисдикційний орган, уповноважений державою виконувати в установленому законом порядку функції або завдання з охорони права, охорони правопорядку, розслідування або запобігання порушень права, відновлення порушеного права, захист національної (державної) безпеки, підтримання правопорядку, забезпечення стану законності [12].

До правоохоронних органів відносяться органи прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки, військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Висновок. Таким чином, охорона правопорядку для правоохоронних органів є головною діяльністю, яка здійснюється тільки у встановленому законом порядку. При цьому правовий статус кожного правоохоронного органу чітко визначений у спеціальному законі, який регламентує права, обов'язки і особливості діяльності правоохоронного органу.

Перспективи подальшого дослідження полягатимуть у виявленні закономірностей і концептуальних узагальненних тенденцій і перспектив розвитку системи та діяльності правоохоронних органів.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* :

матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров'я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15

липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Кузора Іван Васильович,
старший науковий співробітник лабораторії
фізичного розвитку та здорового способу життя
Інституту проблем виховання Національної академії
педагогічних наук України, старший викладач
Київського університету імені Бориса Грінченка,
вчитель Захисту України Спеціалізованої школи № 252 м. Києва,
директор Центру інноваційного розвитку громадянина патріота,
президент Федерації військово-патріотичного хортингу України,
майстер спорту України з хортингу,
підполковник Збройних Сил України

ВИХОВАННЯ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ ДЛЯ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

Актуальність наукового дослідження. Вольова підготовка старших школярів – складний і комплексний процес. Основною і необхідною умовою розвитку в них цілеспрямованості є систематичне виконання в процесі тренувань вправ, які вимагають вольових зусиль, що сприяє підготовці старшокласників до служби в правоохоронних органах [1–6]. Для успішної діяльності в бойовому хортингу старшокласник повинен володіти не тільки цілеспрямованістю, а й сміливістю, рішучістю, дисциплінованістю й ініціативністю. Всі ці якості взаємопов’язані між собою і взаємообумовлені.

Виявлена особливість психологічних дій спортсменів є важливою методичною допомогою в процесі проведення навчально-тренувальних занять. Воля старшого школяра на заняттях з бойового хортингу – це узагальнене поняття, за яким ховається багато різних психологічних феноменів. Це і свідоме управління дитиною своїми діями, і вольове зусилля, і специфічні його прояви (вольові якості) [7]. Тому розвивати треба не абстрактну волю, а конкретно її компонент – цілеспрямованість і конкретні прояви сили волі (вольові якості), причому специфічними для них методами.

Виклад основного матеріалу. Цілеспрямованість – необхідна риса характеру старшого школяра, що виражається у здатності дитини завершувати розпочату справу і досягати поставленої мети в процесі досить напруженої і

тривалої діяльності. Таким чином, цілеспрямованість пов’язана з умінням здійснювати свої прагнення, тобто з одним з найважливіших видів внутрішніх мотивів [8].

Для діагностики вихованості цілеспрямованості в старших школярів у процесі занять бойовим хортингом було перевірено наступні нормативи:

критерії та показники вихованості цілеспрямованості в старших школярів у процесі занять бойовим хортингом;

ставлення старших школярів до занять бойовим хортингом;

групи індексу фізичного розвитку;

рівні втоми старших школярів під час занять бойовим хортингом;

вплив фізичних вправ на емоційний стан старших школярів у процесі занять бойовим хортингом;

тест на прояв елементарних форм швидкості й цілеспрямованості;

кистьова динамометрія;

рівні розвитку факторів з основ здоров’я і фізичної культури (за 12 бальною системою оцінювання);

обстеження фізичного розвитку старших школярів;

обстеження функціонального стану організму і змін його в динаміці.

Перш за все, успіх формування цілеспрямованості залежить від батьків. Дослідження показують, що батьки, які прагнуть дати школяру всебічний розвиток і при цьому пред'являють до неї досить високі вимоги, можуть розраховувати на те, що у школяра не буде серйозних проблем з вольовою регуляцією діяльності.

Такі недоліки вольової поведінки старших школярів, як денервування та упертість, що спостерігаються ще в дитинстві, відбуваються через скоєних батьками помилок у вихованні цілеспрямованості школяра.

Якщо батьки в усьому прагнуть догоджати дитині, задовольняють кожне її бажання, не пред’являють їй вимоги, які повинні беззастережно нею виконуватися, чи не привчають її стримувати себе, то, швидше за все, згодом у

школяра буде спостерігатися недостатність вольового розвитку. Необхідною умовою виховання школяра в сім'ї є формування у нього свідомої дисципліни.

Розвиток тренером з бойового хортингу і батьками в дитини цілеспрямованості є передумовою для формування у неї дисциплінованості, яка не тільки допомагає розуміти необхідність дотримання певних правил поведінки, але і забезпечує їй внутрішню дисциплінованість, що виражається у здатності регулювати і зіставляти свої бажання з умовами реальної життєдіяльності.

Враховуючи специфіку прояву цілеспрямованості, її прояв має свої особливості, пов’язані з віком. Спортсмени бойового хортингу старшого шкільного віку роблять вольові дії, головним чином, за вказівкою тренера [4–9]. Одна з важливих психологічних особливостей рухової діяльності спортсменів бойового хортингу цього віку – це вміння виконувати точні та диференційовані просторові, тимчасові і м’язові сприйняття.

Таким чином, вправи, пов’язані з вихованням цілеспрямованості в старших школярів, повинні зайняти одне з головних місць у навчально-тренувальному процесі. Для перевірки вихованості цілеспрямованості в старших школярів у процесі занять бойовим хортингом виділено такі критерії: когнітивний, емоційний, мотиваційний, діяльнісний. До кожного з цих критеріїв були визначені показники.

Показниками когнітивного критерію є повнота, системність і міцність знань старших школярів про зміст фізичних вправ бойового хортингу, порядок їх проведення; емоційного критерію – модальність, стійкість та вибірковість емоцій старших школярів, які визначаються за письмовим опитуванням на запитання.

Показниками мотиваційного критерію є широта, сила та стійкість мотивацій старших школярів; діяльнісного критерію – активність і стабільність під час занять бойовим хортингом та фізична підготовленість учнів старшого шкільного віку.

Психолого-педагогічні умови формування цілеспрямованості у старшокласників на заняттях з бойового хортингу є різноманітними. Сучасний бойовий хортинг характеризується високою швидкістю атакувальних та захисних дій, швидким пересуванням юних спортсменів, швидкою і раптовою зміною ситуацій сутички [10–12]. Все це пред’являє високі вимоги до обсягу, інтенсивності, стійкості, розподілу й переключенню уваги, швидкості орієнтування. Тому навчально-тренувальний процес потрібно будувати виходячи саме з цих позицій.

Для підвищення психологічної стійкості спортсменів бойового хортингу існують певні принципи психологічної підготовки, які в загальному вигляді можна зобразити як алгоритм з наявністю внутрішніх і зовнішніх зв’язків.

Специфіка виду спорту накладає відбиток на розвиток у спортсменів бойового хортингу тих чи інших сторін психіки старшого школяра: сприйняття, уваги, уявлення, мислення, пам'яті, емоцій, морально-вольових якостей. Процеси сприйняття поділяються на зорові, спеціалізовані та сприйняття руху. Зорові сприйняття характеризуються об’ємом поля зору і глибинним зором.

Специфіка бойового хортингу така, що багато дій вчиняються на основі периферичного зору. Правильне і своєчасне виконання технічного прийому тісно пов’язане з високорозвиненою здатністю точно оцінювати дистанцію [9].

Висновок. Таким чином, тренер має пам'ятати, що заняття бойовим хортингом є лише одним із засобів розвитку цілеспрямованої особистості, і що розвиток усіх без винятку вольових якостей тісно пов'язаний з результативністю спортсмена, який планує поступити на службу до правоохоронного органу.

Велике значення має особистий приклад тренера, його ставлення до роботи з групою вихованців, наскільки він уміє організувати заняття, а головне, домогтися неодмінного виконання поставлених завдань. Спортсменів необхідно привчати до самостійного вирішення змагальних завдань, вмінню виявляти ініціативу під час проведення запеклої сутички. Старшокласник тільки тоді навчиться долати труднощі, з якими йому доведеться зустрітися на

відповідальних змаганнях, коли в поєднанні з фізичною, технічною й тактичною підготовкою на навчально-тренувальних заняттях буде частіше проявляти такі вольові якості, як цілеспрямованість, рішучість, витримка, наполегливість.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота з питань підготовки старшокласників до служби у правоохоронних органах полягає у вивченні педагогічних умов формування цілеспрямованості в старших школярів, що буде у констатувальному та формувальному експериментах детальніше конкретизовано в результатах дослідження.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров’я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь /

Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Лаврентьєв Олександр Миколайович,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент, доцент кафедри хортингу та реабілітації
ННІ спеціальної фізичної і бойової підготовки та реабілітації
Гулай Віктор Степанович,
вчитель-методист Ірпінського державного
коледжу економіки і права

АНАЛІТИЧНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ТА ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОБРАНИХ ВИДАХ СПОРТУ

Головне завдання тренерської роботи пов’язано з виявлення здібностей спортсмена і повне їх розкриття. Найважливішим фактором служить особистий приклад наставника або видатних підготовлених ним спортсменів. Тому нерідко на тренерську роботу переходять відомі спортсмени після закінчення активних змагальних виступів. Тренери працюють на рівнях, що обумовлені навчально-тренувальним процесом, різних за віком та спеціалізацією тих хто займається. А саме вони працюють в різних клубах і спортивних школах, куди приводять маленьких за віком дітей. Фахівці за напрямом навчають основам спортивної майстерності, виявляють таланти і радять батькам, куди далі віддати дитину щодо продовження спортивної кар’єри [1].

Сфера застосування професії тренер значно розширилась останнім часом. Це перш за все пов’язано з тим, що в тренді здоровий спосіб життя. Тренером цікавляться не тільки ДЮСШ або спортивні секції, а і численні приватні спортзали, фітнес-клуби, санаторії та оздоровчі центри або дитячі табори [1].

Як стверджує, Туманян Г. С. для підготовки тренера треба звертати увагу на уміння ним виконувати наступні функції:

- управляти фізичною, технічною, тактичною підготовкою та психічним станом вихованців;
- планувати процес підготовки;
- проводити контроль за спортивною діяльністю та станом тренованості вихованців;
- управляти змагальною діяльністю;
- взаємодіяти з комерційними організаціями;
- систематично проводити відбір спортсменів;

- створювати необхідні умови для збільшення та відновлення працездатності спортсменів;
- управляти теоретичною підготовкою та вирішувати організаційні питання будь-якого характеру;
- організовувати навчально-тренувальні збори, змагання та їх суддівство.

Заходами для вирішення завдань виступає сукупність прийомів та спеціальних засобів, що відбувається під час тренувального процесу. Формування моделі та узагальнення тренерського досвіду, щодо спроможності спортсменів набути стану максимального вибуху, який трансформується в структуру бойової готовності до високого спортивного результату в залежності від індивідуальних здібностей, статі, рівня підготовленості тощо [1].

Звертаючи на вищевказане, тренер повинен вміти проводити аналітичну роботу, щодо готовності спортсмена до виступів на змаганнях. Розглянемо роботу тренера за напрямом єдиноборства (не Олімпійські види спорту) та виступи їх спортсменів на змаганнях різного рівня. Вони звернули увагу на наступні компоненти підготовленості та готовності до виступів своїх спортсменів, а саме:

- технічна підготовка та її складові (арсенал атакуючих та захисних дій);
- тактична підготовка дії спортсмена та його суперника (стійкі, партері) від захисту до контратаки. Використаних обманних дій, псевдо атак, фінтів тощо. Ведення поєдинку в активній наступальній манері із великою кількістю ударів або навпаки;
- психологічна підготовка в залежності від рівня підготовленості спортсмена будується його поведінка під час сутички (особливі помилки це зневага вміннями суперника). Спортсмен під час виступу повинен проявляти свої морально-вольові якості не зважаючи на попередні невдалі особисті показники;

- розвиток та прояв під час підготовки або сутички фізичних якостей. Які повинні бути платформою для розвитку та вдосконалення спеціальних якостей в тому або іншому виді спорту. Нажаль не всі тренери закладають у підготовку юних спортсменів ці якості;
- теоретична підготовка направлена на ознайомлення та розгляд правил змагань.

Адже вдале поєднання всіх компонентів підготовки та виконання рекомендацій корифеїв спортивної діяльності наддасть нам змогу створити комплекс заходів побудови тренувального процесу.

Висновки: Звертаючи увагу на велику кількість видів єдиноборств в Україні, що сприяє з однієї сторони розвитку виду спорту, а з іншої це пом'якшення правил змагань щодо залучення молоді до обраної спеціалізації, що подальшому може вплинути на конкуренцію у світі.

Але для вдалого існування та розвитку виду спорту4 повинно відбуватись постійне його вдосконалення. Залучення або підготовка тренерського складу, розширення його на території України, присвоєння спортивних розрядів та звань, включення до міжнародних змагань тощо. На цьому та інших етапах доцільно було б використовувати (під час підготовки молодих фахівців) навчальну дисципліну «Інформаційно-аналітична робота у сфері фізичної культури і спорту», яка наддасть нам переваги щодо підготовки спортсменів та розвитку спорту в цілому.

Література

1. Лаврентьєв О.М., Крупеня С. В., Малинський І. Й. Формування моделі професійної підготовки тренера з обраного виду спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка.* Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Випуск 5 (136) 21. С. 58-62.

Тішин Андрій Володимирович,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки Факультету
підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників податкової міліції Університету
державної фіскальної служби України

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

В нашій державі, – реформа державної служби в правоохоронній сфері відображає заходи з удосконалення управління та відповідає загальним напрямам реформування, які мають місце в ЄС [1, с. 13-15].

Правове регулювання цієї діяльності базується на положеннях конституцій країн-членів ЄС, що регламентують:

– право доступу громадян до державної служби;

– основи організації та діяльності публічної адміністрації;

– повноваження вищих органів державної влади у правоохоронній сфері;

– принципи здійснення державної служби;

– обмеження та правила несумісності для державних службовців;

– контроль законності актів і дій державних органів і їх посадових осіб та встановлення їхньої відповідальності.

Аналіз законодавства країн-членів ЄС і практики його застосування, дозволяє зробити висновок про те, що правоохоронні органи (поліція) розглядаються як «силові» структури в системі органів державної влади, суттєвою ознакою яких є застосування виключно санкціонованого державою примусу.

У поліції країн ЄС зростає значення діяльності, пов'язаної з обслуговуванням населення і профілактикою протиправної діяльності. Примус за всієї значущості та необхідності застосування до правопорушника має допоміжний характер і використовується у випадках, передбачених законом стосовно діяльності правоохоронних органів, у тому числі поліції.

Сфера діяльності поліції – забезпечення публічної безпеки та порядку – розуміється головним чином як спеціалізована та вузькоспеціальна, не пов'язана із солідарною відповідальністю всіх суб'єктів суспільствай органів державної влади.

Партнерство як система співпраці та методологія діяльності правоохоронних органів і інших державних органів, інститутів громадянського суспільства, бізнес структур, громадян у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку є важливим напрямом міжнародного досвіду створення ефективної державної служби у правоохоронній сфері.

Ця тенденція пов'язана з докорінною реорганізацією правоохоронних органів, зміною їхніх функцій. Правоохоронні органи перетворюються з державної структури, спрямованої на протидію порушенню законів, на організацію надання правоохоронних послуг населенню в широкому сенсі на ґрунті постійного контактування з ним. У зв'язку з цим співробітники правоохоронних служб потребують глибоких етичних знань і оволодіння навичками етичної поведінки. Конструктивна взаємодія органів влади і суспільства в ЄС вказують на необхідність включення діалогових механізмів у політико-комунікативний процес.

Етичність співробітників є неодмінним атрибутом поліції держави-члена ЄС і розглядається як основа її професіоналізму, а також є вкрай важливою умовою непідкупності.

Поліцейська етика включена в більшість курсів на всіх етапах навчання. ЄС виділяються такі особливості професійного виховання службовців державної служби у правоохоронній сфері:

– звернення особливої уваги на права людини;

– навчання поліцейській етиці у межах викладання менеджменту, що зумовлює специфіку викладання даної дисципліни в контексті управлінських знань і навичок;

– викладання етики з урахуванням роботи в багатоетнічному суспільстві;

– широке застосування дистанційного навчання з використанням Інтернету й інформаційно-комунікаційних технологій.

Велике поширення в європейській практиці одержало впровадження в процес навчання поліцейської деонтології – науки про належну професійну поведінку.

Деонтологічний підхід акцентує увагу на здійсненні поліцейськими службових обов'язків з урахуванням факторів, що безпосередньо впливають на цей процес. Їх урахування не менш важливе, ніж володіння власне професійними знаннями та навичками.

Результатом інтеграційних процесів є прийняття Європейського кодексу поліцейської етики. За його впровадженням у практику правоохоронних органів і дотриманням стежить спеціальна комісія Ради Європи. З метою розвитку ідей навчання співробітників правоохоронних органів прав людини Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини було підготовлено Керівні принципи щодо освіти в галузі прав людини для співробітників правоохоронних органів.

Крім етичного виховання, значна увага в навчанні співробітників правоохоронних органів приділяється психологічній підготовці. Основний акцент зроблено на формуванні навичок, необхідних для спілкування в повсякденній службі [2, с. 23-25].

У ході навчання відпрацьовуються такі ситуації, як ведення діалогу з агресивно налаштованими особами та групами, з розумово відсталими людьми, особами, які мають намір вчинити самогубство.

Відзначається важливість вміння проводити опитування, залагоджувати конфлікти, сварки в сім'ї й інші непередбачені ситуації, з якими щодня доводиться стикатися працівникам правоохоронних органів.

Третім обов'язковим компонентом теоретичного навчання співробітників правоохоронних органів є правова підготовка, яка повинна сприяти формуванню правової свідомості та правового мислення; виробленню вміння приймати законні й обґрунтовані рішення; розумінню демократичних принципів і конституційних прав; прийняттю системи кримінального

правосуддя; розвитку толерантності по відношенню до людей, які мають відмінні уклади життя або інший світогляд; розвитку основ правомірної поведінки.

У розвитку професійної підготовки співробітників правоохоронної служби в країнах-членах ЄС простежуються такі тенденції[2, с. 59-60]:

– демократизація процесу відбору в правоохоронні органи;

– гуманізація освітнього процесу;

– інтелектуалізація навчання та формування творчого мислення особистості співробітника, а не тільки фахівця для виконання певної діяльності;

– обов'язковість початкової базової професійної підготовки для всіх вступників на службу незалежно від наявної у них освіти;

– прагнення систем професійної освіти поліції країн-членів ЄС до інтеграції та кооперації.

Законодавство та правозастосовна практика державної служби в правоохоронній сфері та її кадрове забезпечення в державах ЄС вимагають уважного вивчення. Нинішній етап розвитку державної служби в правоохоронній сфері в державах ЄС доцільно розглядати як відображення, з одного боку, процесів реформування в національних політико-правових системах, з іншого – загальноєвропейських тенденцій трансформації державного розвитку в умовах поширення ліберальних поглядів на розвиток європейської спільноти.

Список використаних джерел

1. Білас А. І. Правоохоронна діяльність країн Європейського Союзу: порівняльно-правове дослідження: монографія. Дрогобич: Посвіт, 2016. 228 с.

2. Білас А. І. Взаємодія правоохоронних органів України та країн ЄС: уніфікація стандартів правоохоронної діяльності. *Європейські перспективи*. 2016. № 1. С. 104–114.

Дума Надія Валеріївна,
здобувач вищої освіти першого бакалаврського рівня,
курсант навчальної групи ПМПФ-17-1,
Факультету підготовки, перепідготовки та
підвищення кваліфікації працівників податкової міліції
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Грищук Віктор Леонідович,
Кандидат юридичних наук, начальник кафедри
спеціальних дисциплін та організації професійної
підготовки Університету державної фіскальної
служби України

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі демократичних політичних, економічних та інших реформ в Україні набувають актуальності проблеми створення ефективної правоохоронної системи, захисту прав та свобод людини і громадянина, забезпечення контрольних механізмів з боку громадськості в цій сфері. До питань правопорядку, правоохоронної діяльності звертались вітчизняні й зарубіжні науковці: О. М. Бандурка, В. В. Копєйчиков, А. М. Куліш, А. М. Кучук, С. М. Лихова, М. І. Мельник, О. В. Негодченко, В. І. Осадчий, О. В. Тюріна, В. Г. Фатхутдінов та ін.

Правоохоронні органи виконують ті внутрішні функції держави, які мають протидіяти загрозам правам і свободам людини, власності, правопорядку. О. М. Бандурка вважає, що правоохоронними органами прийнято називати установи й організації, що функціонують у суспільстві та державі, головним завданням діяльності яких є забезпечення законності, боротьби зі злочинністю та іншими правопорушеннями [1]. Інші вчені зазначають, що правоохоронні органи утворюють, певним чином, відособлену за ознакою професійної діяльності самостійну групу органів держави, які мають свої чітко визначені завдання. Тобто критерієм виділення правоохоронних органів із системи органів держави в цьому випадку виступає коло завдань, яке й визначає сукупність державних органів, покликаних ці завдання виконувати.

Правоохоронна діяльність органів безпеки здійснюється шляхом охорони й забезпечення безпеки особи, суспільства й держави. Феномен безпеки має багатоаспектний характер, обумовлений специфікою правоохоронної діяльності, яку здійснюють уповноважені суб'єкти спеціального призначення (органи безпеки) з метою встановлення, гарантування та охорони режиму непорушності суспільних відносин.

На нашу думку, в Україні та державах Європейського Союзу діяльність таких органів передбачає гарантування політичної, економічної, екологічної безпеки, а також внутрішньої і зовнішньої безпеки, міжнародної безпеки.

На ті чи інші органи внутрішніх справ, як правило, у країнах сучасної Європи – це органи поліції, вплинули відповідні соціальні фактори, особливості правових систем країн континентальної правової сім'ї (виключення становить англійська правова система). Історія становлення поліції як служби забезпечення правопорядку в країнах Європейського Союзу демонструє фактично військовий порядок організації й управління, вона завжди була невід'ємною складовою частиною механізму держави в сучасному розумінні цього терміна.

Інституційно органи поліції входять до підсистеми органів державної виконавчої влади й підпорядковуються центральному органові управління – Міністерству внутрішніх справ (у Франції офіційна назва такого міністерства – Міністерство внутрішніх справ Французької Республіки, у Німеччині – Федеральне міністерство внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччина, у Польщі – Міністерство внутрішніх справ та адміністрації Республіки Польща) [4].

Безперечно, спостерігаються прогалини в національному законодавстві, проблеми законодавчої техніки та ін. Слід продовжувати не лише теоретичні, а й практично-прикладні дослідження порушеної проблематики, порівняльно-правових аспектів правоохоронної діяльності. Це підкреслює той факт, що на сучасному етапі розвитку державності та юридичної науки перед правоохоронною діяльністю постають нові виклики і завдання, що потребують

цілісного комплексного системного вивчення, виходячи за межі нормативного підходу праворозуміння. Визначальними при цьому є роль людини, а не держави, концепція природного права, потреби людини, суспільства й держав.

Система правоохоронних органів є органічною складовою частиною суспільства, продуктом його діяльності, відтворенням менталітету і рівня розвитку. Запозичення позитивного досвіду організації і функціонування системи цих органів однієї держави в іншої здатне запобігти помилкам, прорахункам і негативним явищам, що особливо актуально для України. Водночас уніфікація стандартів правоохоронної діяльності також сприятиме підвищенню її ефективності, співпраці правоохоронних органів тощо. У будь-якому разі, незмінною метою і завданням для суб'єктів є зміцнення правопорядку й законності, цілісності держави, захист прав і свобод людини та громадянина.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. М., Джафарова О. В. Міліція і населення: Теорія і досвід партнерства : [моногр.]. Х., 2004. 199 с.

2. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України : [підруч.] / [О. С. Захарова, В. Я. Карабань, В. С. Ковальський (кер. авт. кол.) та ін.] ; відп. ред. В. Т. Маляренко. К. : Юрінком Інтер, 2004. 376 с.

3. Передерій О. С. Правовий статус поліції країн континентальної правової сім'ї (загальнотеоретична характеристика на матеріалах Франції, Німеччини, Польщі) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01. Х., 2009. 20 с.

4. Treaty on European Union. URL : http://www.eurotreaties.com/maastrichtext.html.

Єрьоменко Вероніка Едуардівна,
студентка стоматологічного факультету
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця, чемпіонка України,
майстер спорту України з хортингу
Науковий керівник:**Єрьоменко Едард Анатолійович,**
кандидат педагогічних наук, Заслужений працівник
фізичної культури і спорту України, майстер спорту
України міжнародного класу, Заслужений тренер України,
майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України,
учасник бойових дій, професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки Факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України

ОРТОДОНТІЯ У ПРАКТИЦІ ПІДТРИМКИ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ БОЙОВИМ ХОРТИНГОМ

Актуальність наукового дослідження. Вважається, що ортодонтичне лікування проводять дітям і підліткам, а дорослим вже пізно вирівнювати прикус. Раз час згаяно, потрібно змиритися. Це – велика помилка. За статистикою, сьогодні більшість ортодонтичних пацієнтів – абсолютно дорослі люди 28–35 років. У нас нерідкі випадки, коли брекетами лікуються люди зрілого віку – в 40, в 50, і в 60 років. Більш того, часто для «вікових» пацієнтів лікування у ортодонта – єдина можливість врятувати свої зуби і уникнути протезування [1–4]. Отже, співробітники правоохоронних органів, які займаються бойовим хортингом, мають слідкувати за стоматологічним здоров'ям у період не тільки тренувальної і змагального діяльності, а також в період відновлення між службово-бойовими завданнями і навчально-тренувальними заняттями з бойового хортингу.

Виклад основного матеріалу. За статистикою ВООЗ 90 % жителів Землі мають в більшій чи меншій мірі виражені відхилення в зубощелепної системі, і більше половини з них потребують корекції аномалій прикусу ортодонтичним лікуванням. Який прикус можна назвати правильним? Щоб розуміти, що є

неправильним прикусом, для початку давайте з'ясуємо який прикус вважається правильним. Вважається, що людина не має порушень прикусу, якщо: його щелепи відповідні і гармонійні по відношенню до черепа; зубні ряди не мають дефектів, все зуби мають приблизно однакову висоту коронки, розташовані в межах зубного ряду; зуби верхньої щелепи перекривають зуби нижньої приблизно на 1/3; зуби верхньої і нижньої щелепи змикаються один з одним; між зубами немає проміжків. Це основні критерії правильного прикусу. Прикус вважається умовно нормальним, якщо незначні відхилення від стандарту не впливають на правильне функціонування зубощелепної системи людини [5].

Основні ознаки неправильного прикусу.

Про патології прикусу, яка потребує лікування можна говорити якщо: щелепи неспіврозмірні, одна з щелеп явно більше або менше іншого; зубні ряди занадто вузькі або широкі; зуби розташовані поза зубного ряду, нахилені або повернені навколо своєї осі; деякі зуби виглядають більше / менше за інших; зуби повністю або частково не змикаються між собою; у зубному ряду відсутні деякі зуби. Навіть, якщо ви знайшли деякі з цих ознак у себе, не поспішайте ставити діагноз по своєму відображенню в дзеркалі або по фото. Встановити, що ваш прикус неправильний і потребує ортодонтичному лікуванні може тільки лікар-ортодонт на прийомі. Чому у людини розвивається неправильний прикус і зуби стають кривими. Існують 3 основні групи причин:

1. Спадкові і генетичні чинники. Якщо у ваших батьків були проблеми з зубами, то є ймовірність, що вони передали вам їх у спадок. Також, якщо вагітність протікала з ускладненнями, то під час внутрішньоутробного розвитку можуть виникати порушення розвитку плоду. Згодом у такої дитини можуть виникати аномалії розвитку різних органів і систем, в тому числі і зубощелепної.

2. Зовнішні несприятливі фактори, які впливають на дитину в дитячому та підлітковому віці. До них відносяться неправильне вигодовування, шкідливі дитячі звички, раннє видалення молочних зубів, неправильна зміна зубів, деякі

захворювання дихальних шляхів і впливають на ріст і розвиток кісткової системи. Про них ми детально розповідали в статті про дитячу ортодонтії.

3. Несвоєчасне або неякісне стоматологічне лікування у дорослих.

Уже сформований нормальний прикус може стати неправильним і потребуватиме ортодонтичному лікуванні. У дорослих причиною утворення неправильного прикусу є відсутність своєчасного протезування після втрати зубів, зниження прикусу внаслідок патологічної стертості або бруксизма, неправильна реставрація жувальної поверхні зуба після лікування.

Чому потрібно виправляти неправильний прикус? Неправильний прикус потрібно виправляти в будь-якому віці, але правило одне – чим раніше, тим краще. Справа в тому, що неправильний прикус – це не тільки некрасиві зуби і неестетична посмішка. Аномалія прикусу впливає на здоров'я людини в цілому, тому що при цьому стані зуби не змикаються зовсім або змикаються погано і неправильно. Через що жувальна навантаження розподіляється нерівномірно. Ви жуєте буквально «наперекосяк», руйнуючи не тільки зуби, але по скелетної ланцюжку також суглоби і хребет. Неправильний прикус є причиною таких симптомів, як: болю і клацання в скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС), які призводять до захворювання СНЩС, головні болі, болю в хребті і в суглобах кінцівок [8].

Неякісно пережована їжа поступово викликає захворювання шлунково-кишкового тракту, засвоєння їжі теж погіршується. Тому, якщо Ви хочете мати гарний вигляд, з віком зберегти здоров’я і гарна якість життя – вирівнювати зуби і виправляти прикус обов’язково доведеться. І це краще не відкладати. Найбільш часті причини, за якими дорослі пацієнти проходять ортодонтичне лікування. Первинне ортодонтичне лікування, спрямоване на отримання здорового прикусу і рівних зубів. Такі пацієнти не проходили раніше лікування брекетами, в деяких випадках лікувалися пластинками в ранньому дитинстві, але їх проблема не була вирішена повністю.

Повторне ортодонтичне лікування. Такі пацієнти вже проходили ортодонтичне лікування брекет-системою в підлітковому віці, але лікування

або не дало потрібний результат (все-таки можливості ортодонтії 15 років тому були набагато скромніші) або у них стався рецидив.

Ортодонтична підготовка перед протезуванням. Спочатку, такі пацієнти могли і не мати проблем з прикусом, але в результаті відкладеного на довгий час відновлення зубного ряду, зуби навколо дефекту змістилися. І тепер, щоб протезування пройшло успішно і прослужило довго, їм потрібно в процесі лікування брекет-системою отримати місце для установки протезів і відновити хороші фізіологічні міжзубні контакти [6].

Чим відрізняється ортодонтичне лікування дорослого від ортодонтичного лікування дитини чи підлітка? Зрозуміло, між лікуванням дитини чи підлітка і лікуванням дорослого є деякі відмінності, але вони не такі значні. У юних пацієнтів в період активного росту ортодонтичне лікування спрямоване на корекцію неправильного розвитку зубощелепної системи. Ортодонт в цей час підштовхує всі процеси йти в потрібному напрямку і блокує небажану. В цьому періоді ми досить легко можемо впливати на зростання щелеп - прискорити або загальмувати їхній розвиток, навіть наростити кістку там, де потрібно. За рахунок фізіології ортодонтичне лікування у дітей та молоді проходить в найкоротші терміни, а його результат буде більш стабільним. У дорослих лікування проходить через повну перебудову сформувалася аномалії. Зрозуміло, що багато процесів будуть протікати складніше і довше, знадобляться інші прийоми лікування. На закріплення результату і ретенційний період теж знадобиться більше часу. Але на цьому відмінності закінчуються. І в цілому, на результат ортодонтичного лікування вік пацієнта істотно не впливає – хороший ортодонт подарує вам гарну посмішку незалежно від того, скільки вам років [7].

Основні методи ортодонтичного лікування дорослих.

Лікування незнімної ортодонтичної апаратурою – брекет-системою і додатковими ортодонтическими апаратами, які можуть бути на неї встановлені в разі потреби.

Комбіноване лікування. У складних випадках при значних скелетних порушеннях для лікування пацієнта недостатньо тільки ортодонтичного лікування. У цих випадках необхідна спільна робота ортогнатіческій хірурга і ортодонта, які створюють єдиний план лікування, в якому лікування брекет-системою поєднується з хірургічною операцією на щелепи [9–12]. У більшості випадків, на початку йде підготовчий ортодонтический етап, потім проводиться операція. Після загоєння часто потрібно ще один етап ортодонтичного лікування, спрямований на отримання максимально точних контактів між зубами в їхньому новому положенні.

Лікування системою елайнеров – прозорих силіконових кап. Це єдиний ефективний метод ортодонтичного лікування без брекетів для дорослих, який з деякими обмеженнями може бути їм повноцінною заміною.

Лікування знімною апаратурою – пластинками і капами-трейнерами для дорослих неефективно, і в якості активного апарату ортодонти їх не використовують. Зате успішно застосовують в якості ретейнер для утримання результатів ортодонтичного лікування.

Висновок. Таким чином, причиною неправильного прикусу можуть бути як спадкові та генетичні причини, так і негативний зовнішній вплив на зуби і тканини ротової порожнини в дитячому і дорослому віці. Основними ознаками неправильного прикусу є невідповідність щелеп, розташування зубів поза зубного ряду, скупченість, поворот або нахил зубів, часткова або повна відсутність їх змикання. Криві зуби і аномалії прикусу - це не просто негарно.

Вони можуть бути причиною руйнування зубів, головного болю, болю в спині і кінцівках, шлунково-кишкового тракту. Ортодонтичне лікування дітей і підлітків відрізняється від лікування дорослих тільки більш легким і простим плином, швидкістю процесу і більшою стабільністю. Лікуватися брекетами можна в будь-якому віці і це не впливає на якість отриманого результату. Дорослих пацієнтів найчастіше лікують брекет-системами, іноді з додатковими апаратами. У складних випадках – в комбінації хірургічною операцією. Якщо ви категорично не хочете ставити брекети – то вам підійде лікування

прозорими капами-елайнери. Знімні пластинки для лікування дорослих не ефективні.

Підводячи підсумок можна сказати, що співробітники правоохоронних органів, які займаються бойовим хортингом, мають гарне стоматологічне здоров'я у період виконання службово-бойових завдань, є більш успішними та перспективними.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров'я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення

операції об’єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об’єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Власенко Тетяна Геннадіївна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня
навчальний взвод ПМПФ 19-4,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Буток Олена Володимирівна,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Правоохоронні органи були і залишаються основою будь-якого цивілізованого та демократичного суспільства. Етапи соціального розвитку неминуче призводять до модернізації правоохоронних органів. Розвиток технологій вимагає від правоохоронних органів прийняття нових методів виконання повсякденних обов'язків та регулярного оновлення методів, що створюють умови для безпечного життя людей.

Усвідомлюючи це, національне керівництво продовжує звертати увагу на розвиток правоохоронних органів, створюючи умови для його вдосконалення. Однією із знакових подій цих реформ стало набрання чинності новим Кримінальним процесуальним кодексом України, який відкрив нову сторінку для розвитку вітчизняної системи кримінального судочинства. Вказані нововведення можна позначити влучним словом «інновації», під якими здебільшого розуміють зміни встановлені за допомогою нових методів, ідей або продукції. [1].

У 2012 р. в Україні було ухвалено низку нормативних актів, які сприятимуть стимулюванню наукової та науково-технічної, інноваційної та інвестиційної діяльності, зокрема, Закони України «Про індустріальні парки» 21.06.2012 р. № 5018-VI, «Про державне регулювання у сфері трансферу технологій» від 02.10.2012 р. № 5407-VI, метою яких є визначення концептуальних засад державного регулювання в інноваційній сфері, формування економічних структурних і організаційних основ інноваційної діяльності, створення належної інституціональної бази, забезпечення ефективності упровадження інновацій, створення системи державної підтримки

інноваційного розвитку з урахуванням пріоритетів розвитку науки, техніки та інноваційної діяльності, створення сучасного ринку інновацій і технологій, визначення механізму оперативного реагування на зміни в інноваційній сфері [2, с. 27–28].

У вересні 2012 р. Кабінетом Міністрів України було ухвалено «Концепцію реформування державної політики в інноваційній сфері». Цим документом започатковано низку реформ, покликаних модернізувати не лише економіку України, але й роботу державного сектору, зокрема, правоохоронних органів. Отже, проблема впровадження інновацій у роботу правоохоронних органів стає все більш актуальною.

Питанням використання інноваційних технологій у боротьбі зі злочинністю присвячені праці таких вчених, як О.М. Бандурка, С.М. Гусаров, М.В. Гуцалюк, В.Ю. Журавльов, В.П. Захаров, М.Ю. Літвінов, Овчинський, А.Л. Осипенко, Ю.Ю. Орлов, М.М. Перепелиця, С.М. Рогозін, В.П. Шеломенцев, В.В. Шендрик та ін. Тому використання інновацій у діяльності органів правопорядку є особливо важливим елементом для ефективного попередження та розслідування правопорушень, створення умов для недопущення негативних тенденцій у суспільстві, сталого розвитку економіки та політичної стабільності.

Прийняття Кримінального процесуального кодексу ознаменувало низку нововведень. По-перше, відбулося зміщення акцентів у оперативно-розшуковій діяльності з розкриття злочинів на їх попередження. Це дало можливість ефективно легалізувати цілий пласт кримінально значимої інформації шляхом проведення негласних слідчих (розшукових) дій, яку раніше можна було використовувати лише з оперативною метою. Крім того, цим нововведенням вдалося зробити невідворотним відхід від такого негативного явища, як показникова система у діяльності поліції.

По-друге, новий запобіжний захід – домашній арешт із застосуванням електронних засобів контролю дозволяє не лише гуманізувати кримінальний процес, але й заощадити державні кошти шляхом вивільнення місць утримання

під вартою. Більше того, Міністр внутрішніх справ України В. Захарченко запропонував розглянути питання доцільності введення посад фахівців, які відповідатимуть за впровадження, функціонування та експлуатацію електронних засобів контролю за особами, щодо яких застосовані запобіжні заходи, передбачені новим Кримінальним процесуальним кодексом [3].

По-третє, можливість проведення допиту та впізнання у режимі відеоконференції суттєво спрощує та пришвидшує процес кримінального провадження, а також заощаджує людські та фінансові ресурси, які вивільняються унаслідок відсутності довготермінових відряджень оперативних працівників та слідчих. Отже, їх можна буде спрямувати на нові більш нагальні ділянки зі складною криміногенною ситуацією.

Ще одним переломним інноваційним моментом у правоохоронній сфері стало виокремлення у самостійне управління в структурі кримінальної поліції підрозділу, що спеціалізується на боротьбі з високотехнологічним, антисоціальним явищем – кіберзлочинністю. І хоча формування якісного кадрового складу регіональних підрозділів управління ще триває, вже сьогодні можна говорити про здобутки, які дозволили зберегти мільйони гривень фізичним та юридичним особам, припинити низку кримінальних схем з контрафактною продукцією, призупинити темпи розповсюдження дитячої порнографії в мережі Інтернет.

За рахунок вказаних заходів вдалося значно підвищити імідж та авторитет нашої країни в світі.

Список використаних джерел

1. Звернення Президента України до Верховної Ради України VII скликання «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2012 році». К. : НВЦ «Пріоритети», 2012. 74 с.

2. Захарченко В. Кожен міліціонер повинен знати вимоги нового КПК / Віталій Захарченко URL : http//mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/опублікувати / стаття / 787646.

3. Макнамара Д. Секрети комп’ютерного шпигунства: Тактика і контрзаходи / пер з англ. ; під ред. С. М. Молявко. М.: БИНОМ. Лабораторія знань, 2004. 536 с.

Сергієнко Марина Сергіївна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня
навчальний взвод ПМПФ 19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Буток Олена Володимирівна,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Актуальність теми полягає у тому, що проблема підготовки висококваліфікованих фахівців правоохоронних органів є нагальною для всіх країн світу. Крім того, основним способом забезпечення якості й ефективності діяльності співробітників правоохоронних органів є систематичне вдосконалення системи професійної підготовки, що орієнтоване на підготовку професіонала, готового до виконання своїх функцій, зокрема, і в періоді проведення стрімких змін.

Посилення уваги до питань формування професіоналізму кадрів підрозділів податкової міліції як органу, який протидіє економічній злочинності у нашій державі, зумовлено також тим, що відносно нещодавно був прийнятий Закон України «Про Бюро економічної безпеки України». Тому актуальним постає дослідження підготовки кваліфікованих співробітників, які будуть складати основу цього новоствореного правоохоронного державного органу. Отже, розгляд особливостей підготовки фахівців економічної безпеки правоохоронних органів України є нагальним питанням на сьогодні.

Значний науково-практичний інтерес досліджуваної теми зумовили наявність наукових розвідок таких науковців, як О. Буток, Е. Єрьоменко, Н. Зубалій, М. Зубалій та інших.

Доцільно зазначити, що правоохоронна діяльність – складна, полімотивована, багатоознакова система, в якій інтегруючим компонентом, суб’єктом, що здійснює юридичні, психологічні та інші заходи впливу на об’єкт

у точній відповідності із законом, забезпечує успішність її функціонування, виступає особистість [2, с. 128].

Слід зазначити, що професіоналізм як інтегральна характеристика особистості визначається не лише мірою оволодіння нею змістом, засобами, способами вирішення професійних завдань, але й співвідношенням її мотиваційної, інтелектуальної, емоційно-вольової та операційної сфер.

Як критерії оцінки рівня професіоналізму виділяються дві групи: зовнішні, що характеризують результативність виконання професійної задачі і внутрішні, психологічні: професійно значущі властивості; професійні знання, уміння і навички; професійна мотивація; професійна самооцінка; можливості саморегуляції і стресостійкість; особливості професійної взаємодії; загальна фізична тренованість та підготовка тощо.

Як слушно зазначає Е.А. Єрьоменко: «педагогічний процес фізичної і психологічної підготовки є однією із складових частин професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. Основною метою фізичного виховання та професійних якостей співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу є формування психологічної та фізичної готовності до успішного виконання службово-оперативних завдань, грамотного застосування бойових прийомів бойового хортингу, фізичної сили і спеціальних засобів при припиненні злочинних дій, а також забезпечення їх високої працездатності в процесі службово-бойової діяльності» [1, с. 40].

Проводячи аналіз переліку позитивних і негативних вольових якостей особистості співробітника правоохоронних органів, спеціалісти приходять до висновку, що вольові якості, як енергійність, терплячість, витримка та сміливість відносять до базальних (первинних) вольових якостей особистості. Функціональні прояви цих якостей є односпрямованими регуляторними діями свідомості, що набирають форми вольового зусилля.

Окрім іншого, науковці наголошують, що низка вольових якостей особистості співробітника правоохоронних органів є системними, наприклад:

наполегливість, дисциплінованість, самостійність, цілеспрямованість, ініціативність, організованість [3, с. 178].

Таким чином, можна прийти до висновку, що особливостями підготовки фахівців економічної безпеки правоохоронних органів України виступає наявність позитивних вольових якостей особистості, зокрема як енергійність, терплячість, витримка, сміливість, наполегливість, дисциплінованість, самостійність, цілеспрямованість, ініціативність, організованість. Крім того, майбутній співробітник Бюро економічної безпеки України повинен мати високу фізичну підготовку та рівень знань, достатній для вирішення завдань щодо протидії економічній злочинності.

Список використаних джерел

1. Єрьоменко Е. А. Особливості фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів засобами бойового хортингу. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь*, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 39–42.

2. Зубалій Н., Зубалій М., Єрьоменко Е., Єрьоменко В. Психологічні та соціальні основи виховання особистості у системі бойового хортингу. *Теорія і методика хортингу*. 2017. Вип. 8. С. 122–129.

3. Степура Т.М., Єрьоменко Е.А., Буток О.В. Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : *матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь* . Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 173–188.

Нестерук Діана Сергіївна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня,
навчальний взвод ПМПФ 19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Буток Олена Володимирівна,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Сьогодні в Україні відбуваються значні зміни у різних сферах суспільного життя, зокрема й щодо зміцнення правопорядку та інтелектуалізації суспільства. Важливу роль у цих питаннях відіграють правоохоронні органи, завданнями яких є надання послуг у сфері забезпечення публічної безпеки, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави. Для якісного надання працівниками правоохоронних органів своїх послуг варто періодично здійснювати їх професійну підготовку та перепідготовку.

Метою професійного навчання всіх категорій працівників є підвищення їх конкурентоспроможності відповідно до суспільних потреб, підвищення ефективності використання праці та забезпечення досягнення належного професійного рівня працівниками. У досягненні цієї мети приймають активну участь різноманітні суб'єкти.

В першу чергу, це держава, політика якої у сфері професійного розвитку працівників формується за такими принципами: доступності професійного розвитку працівникам; вільного вибору роботодавцем форм і методів забезпечення професійного розвитку працівників з урахуванням специфіки їх роботи; додержання інтересів роботодавця та працівника; безперервності процесу професійного розвитку працівників.

Значну роль у питаннях забезпечення порядку відіграє Національна поліція України, завданнями якої є надання поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, у сфері протидії злочинності, надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних,

соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1].

Службова підготовка працівників поліції на етапі професійного зростання містить сукупність організаційних складових, видів, форм підготовки та контролю рівня службової підготовленості поліцейських. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України передбачає такі завдання службової підготовки:

– підвищення рівня знань, умінь, навичок і професійних рис поліцейського задля забезпечення їх здатності до виконання завдань з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного (громадського) порядку та безпеки;

– вивчення нормативно-правових актів, що регламентують діяльність Національної поліції України;

– удосконалення керівним складом органів (закладів, установ) поліції навичок управління поліцейськими [2].

Особа, яка прагне присвятити себе правоохоронній діяльності, повинна чітко усвідомлювати високу відповідальність цієї нелегкої праці та відповідати необхідним вимогам. Результати наукових досліджень засвідчують, що діапазон вимог до працівника правоохоронного органу настільки широкий, що донині немає єдиного підходу до їх класифікації.

Науковці в галузі психології розподілили їх на три групи. Перша група має загальний характер і властива всім категоріям працівників: уміння вести бесіду, діалог, обстоювати свою позицію; здатність швидко встановлювати контакти з різними людьми (комунікативна спрямованість); уміння здійснювати інформаційний пошук [3].

Отже можна зробити висновок, що система професійного навчання працівників правоохоронних органів повинна сформуватись на базі різних напрямів практичної підготовки кадрів: від орієнтації на потреби сьогодення, до забезпечення інтересів довготривалої перспективи; від підготовки вузькоспеціалізованих працівників, які можуть виконувати лише декілька

спеціальних завдань, до підготовки спеціалістів широкого профілю на основі серйозної теоретичної підготовки.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко В. В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями [Текст] : монографія. К. : ФОП Кандиба Т. П., 2018. 524 с.

2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VII / Верховна Рада України // База даних «Законодавство України». URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ 580-19.

3. Ярмиш О. Н. Професійно-значущі якості правоохоронця як необхідні й достатні умови прогнозування успішності його службової діяльності. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. 2004. Вип. 28. С. 361–364.

Трещук Анастасія Сергіївна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня,
навчальний взвод ПМПФ 19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Буток Олена Володимирівна,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

ПРАВООХОРОНІ ОРГАНИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Сучасна модель демократичної держави потребує нових концептуальних підходів до розв'язання проблем реалізації правоохоронної функції. Адже існування демократії без ефективної системи захисту й охорони прав людини та громадянина є неможливим. Реальність їх забезпечення є одним із найбільш важливих показників рівня цивілізованості суспільства.

У розробку теми правоохоронної функції держави й системи її належного забезпечення значний науковий внесок здійснили такі провідні вчені як В. Б. Авер'янов, М. І. Ануфрієв, Д. М. Бахрах, Ю. П. Битяк, В. І. Борисов, І. Л. Бородін, І. П. Голосніченко, Є. В. Додін, В. О. Євдокимов, Р. А. Калюжний, В. В. Коваленко, Л. В. Коваль, І. Б. Коліушко, Л. М. Колодкін, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, М. В. Корнієнко, В. С. Куйбіда, Л. Р. Наливайко, О. В. Негодченко, В. І. Олефір, В. Л. Ортинський, О. С. Передерій, С. В. Пєтков, В. М. Плішкін, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко, О. Г. Шило, В. К. Шкарупа та інші. Питання правоохоронної діяльності та прав людини становили предмет дослідження таких вітчизняних учених як О. Ф. Андрійко, С. В. Бобровник, С. Д. Гусарєв, А. П. Заєць, М. І. Козюбра, А. М. Колодій, В. В. Копєйчиков, О. Л. Копиленко, А. Ю. Олійник, Н. М. Оніщенко, О. В. Петришин, П. М. Рабінович та ін .[2]

У Конституції України [1] поняття «правоохоронні органи» вживається один раз, у ч. 3 ст. 17, де завдання щодо забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону покладається на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом. Неоднозначно та непослідовно поняття «правоохоронний орган» використовується і в законах України, які так чи

інакше стосуються діяльності цих установ. Така ситуація негативно впливає на діяльність правоохоронних органів, оскільки безпосередньо стосується правового регулювання компетенції таких органів.

Правоохоронні органи в Україні діють відповідно до Конституції та законів України. Їх діяльність спрямована на виконання норм національного та міжнародного законодавства у сфері забезпечення законності та правопорядку, охорони прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства та держави. Правоохоронна діяльність, що здійснюється цими органами, є багатогранною та включає багато напрямів. Саме комплексним характером правоохоронної діяльності й визначається система правоохоронних органів, яка включає ряд структур, що діють за різними напрямами, взаємодоповнюючи одна одну. Така система визначається потребами суспільства в забезпеченні законності та правопорядку в різних сферах, станом оперативної обстановки та рядом інших факторів. Варто зазначити, що система правоохоронних органів України чітко не закріплена в жодному законодавчому акті, що вказує на її нестабільність та можливість зміни чи доповнення залежно від ситуації в державі та суспільстві. На відміну від судової системи, правоохоронні органи постійно зазнають певних змін, пов’язаних з їх завданнями, функціями, організаційною структурою, повноваженнями тощо. Такі зміни зумовлюються різноманітними суспільними процесами, виникненням необхідності забезпечення законності у певній сфері, зміною оперативної ситуації тощо. Усе вказане зумовлює наявність різноманітних поглядів на склад системи правоохоронних органів [1].

Питання щодо визначення поняття «правоохоронні органи» є дискусійним і в юридичній науці. Так, одні вчені-правознавці вважають, що цим поняттям охоплюються всі державні органи і громадські організації, яким так або інакше законодавством надані правоохоронні функції [3, с. 74-76; 4, с. 71- 72]. Інші пропонують розглядати це поняття у широкому розумінні (всі державні органи, які наділені певними повноваженнями в галузі контролю за додержанням законності і правопорядку) і вузькому розумінні (державні

органи, спеціально створені для забезпечення законності і правопорядку, боротьби із злочинністю і яким з цією метою надані повноваження застосовувати передбачені законами заходи примусу та перевиховання правопорушників – суд, органи юстиції, прокуратури, внутрішніх справ, безпеки) [5, с. 53]. О. М. Бандурка вважає, що правоохоронними органами прийнято називати функціонуючі у суспільстві і державі установи й організації, основним завданням діяльності яких є забезпечення законності, боротьби зі злочинністю та іншими правопорушеннями [6, с. 6-8, 333].

Отже роль правоохоронних органів у здійсненні функцій держави виступає однією з визначальних ознак при відмежуванні демократії від авторитаризму. У зв'язку із цим до правоохоронних органів висуваються особливі вимоги, які передбачають відокремленість правоохоронної системи від політики, ієрархічну організованість, військовий характер із зобов'язанням щодо проведення ефективних операцій, централізоване командування, технологічну досвідченість, добре тренований персонал і високі стандарти етичності.

Список використаних джерел

1. Бандурка А. Н. Судебные и правоохранительные органы Украины. Х.: Университет внутренних дел, 1999.

2. Шоптенко С. С. система правоохоронних органів України науковий вісник публічного та приватного права Випуск 3, 2017.

3. Хамула П. І. Правоохоронні органи в системі органів державної влади : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.01 / П. І. Хамула ; наук. кер. О. В. Петришин; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 20 с.

Козмуляк Аліна Олександрівна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня,
навчальна група ПДБО 18-2,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Параниця Сергій Павлович,
доцент, кандидат юридичних наук,
професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Сучасна система підготовки кадрів має на меті готувати фахівців правоохоронних органів будь-якого рангу для виконання різноманітних державних завдань у правоохоронній сфері. У контексті багатьох резонансних подій, пов'язаних з діяльністю правоохоронних підрозділів України, питання щодо рівня професійної та освітньої підготовки, їх здатності до взаємодії та співпраці з громадськістю набули надзвичайної актуальності.

Система професійної підготовки правоохоронців в Україні є одночасно органічною складовою частиною державної системи освіти і базою професійної підготовки. Головне її завдання – сприяння формуванню професійного ядра висококваліфікованих фахівців з усіх напрямів діяльності поліції, надання їм необхідних знань, навичок та вмінь працювати в умовах розбудови державності, формування ринкових відносин. Зміцнення кадрового потенціалу у правоохоронній діяльності є одним з основних чинників забезпечення ефективної діяльності правоохоронних органів будь-якої країни.

Сучасна європейська стратегія підготовки кадрів для правоохоронних структур залежить від цілого ряду чинників, таких як: державна політика, ідеологія і соціальні настановлення в тій чи іншій країні; національно-історичні традиції; особливості військової та правоохоронної сфер діяльності держави; освітні концепції, ідеї та принципи; національна правова система; соціально-економічні та управлінські теорії зі сфери державного управління [1, с. 272] тощо.

Правоохоронна служба покликана захищати права і свободи громадян і організацій, забезпечувати громадську безпеку, вести боротьбу зі злочинами та адміністративними правопорушеннями. Різні види правоохоронних органів виконують одну або кілька функцій. У сукупності в їх діяльності можна виділити 9 основних функцій правоохоронних органів: конституційний контроль, прокурорський нагляд, розслідування порушень права, забезпечення безпеки, виконання рішень суду, оперативний розшук, охорона громадського порядку, юридична допомога та консультування, попередження правопорушень. Організація і діяльність органів, що здійснюють правоохоронні функції, регламентуються як законодавством про державну службу цих країн, так і спеціальними нормативними правовими актами, що відображають специфіку роботи цих органів. Більшість співробітників правоохоронних органів є посадовими особами, являючи собою такий різновид посадових осіб як представники влади. Як представники влади співробітники правоохоронних органів наділені широкими владними повноваженнями і в тому числі правом застосовувати примусові заходи, припиняти неправомірні дії (вимагати припинення неправомірних дій, доставляти, затримувати громадян, вилучати майно і документи, застосовувати зброю тощо). Вони мають спеціальні посвідчення, відзнаки, формений одяг, а в багатьох випадках і вогнепальну зброю [2, с. 43].

Аналіз сучасної європейської системи підготовки кадрів у правоохоронній сфері дає підставу встановити характерну тенденцію, яка полягає в уніфікації національних законодавств, функціональних повноважень та завдань професійного навчання персоналу з одночасним збереженням спеціалізованих (суто поліцейських) інституцій підготовки кадрів. Сучасні виклики та загрози у правоохоронній сфері спонукають до розширення формату співпраці працівників правоохоронних органів, громадськості, незалежних експертів та науковців різних галузей наук з питань удосконалення методик підготовки кадрів для безпекового сектору держави. Переважна більшість європейських дослідників висловлює думку, що рівень інтелекту

поліцейського має бути на тому ж рівні, що і в пересічного громадянина, або ж перевищувати його [3].

Швець Д. В. зазначає, що в разі простого копіювання системи підготовки поліцейських будь-якої держави, без відповідної адаптації до особливостей нашого суспільства і держави, ми отримаємо нежиттєздатну структуру, яка не зможе підготувати кадри для проходження служби в реаліях України [4].

Переважна більшість американських та європейських дослідників висловлює думку, що рівень інтелекту поліцейського має бути вищим ніж у пересічного громадянина. Представники цього підходу ставлять питання про необхідність щонайменше чотирирічної підготовки правоохоронців, аргументуючи це тим, що, в порівнянні з їх менш освіченими товаришами по службі, поліцейські з вищою освітою є менш авторитарними та догматичними, більш обачливими, мають кращі комунікативні навички та характеризуються більш позитивним ставленням до проблем співпраці із населенням [5; 6].

Отже, аналізуючи систему підготовки кадрів у зарубіжних державах, слід наголосити на тому, що поліцейські системи розвинутих держав світу мають довготривалу історію, значний досвід боротьби зі злочинністю й охорони громадського порядку, тісні взаємозв’язки між собою. У результаті цього у кожній державі сформувалась своя, унікальна, система підготовки кадрів для правоохоронних органів, яка розвивалась тривалий час під впливом як територіальних, історичних, політичних, економічних чинників, так і особливостей національних правових систем. Аналіз сучасної європейської системи підготовки кадрів у правоохоронній сфері дає також підставу встановити характерну тенденцію, яка полягає в уніфікації національних законодавств, функціональних повноважень та завдань професійного навчання персоналу з одночасним збереженням спеціалізованих (суто поліцейських) інституцій підготовки кадрів. Сучасні виклики та загрози у правоохоронній сфері спонукають до розширення формату співпраці працівників правоохоронних органів, громадськості, незалежних експертів та науковців

різних галузей наук з питань удосконалення методик підготовки кадрів для безпекового сектору держави.

Список використаних джерел

1. Петросова О. В. Європейська система освіти підготовки управлінських кадрів у правоохоронній сфері. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління*. 2012. Вип. 2. С. 271–278.

2. *Тактика протидії збройному нападу працівників правоохоронних органів* : тези доповідей наукового семінару (28 листопада 2019 року). Ірпінь: Університет ДФС України,. 2019. 128 с.

3. The New Police Training System: Psychological Aspects / D. Shvets, O. Yevdokimova, I. Okhrimenko et al. Postmodern Openings. 2020. Vol. 11, Iss. 1, Supl. 1. Pp. 200–217. DOI: https://doi.org/10.18662/po/11.1sup1/130/

4. Швець Д. В. Поліцейська освіта: європейські підходи до організації та тенденції розвитку. URL : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9150/Politseiska%20osvita_yevropeiski%20pidkhody_Shvets_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

5. Харчук Н. Р. Процедура підготовки поліцейських кадрів в ФРН // *Освіта, мова та культура в процесі глобальних трансформацій* : збірник тез круглому столу для науково-педагогічних та педагогічних працівників (м. Київ, 1 квітня 2016). К.: КІКВС, 2016. С. 49-53.

Лугівська Луїза Русланівна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня,
навчальний взвод ПМПФ 19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Буток Олена Володимирівна,
старший викладач кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ У СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Бойовий хортинг – національний професійно-прикладний вид спорту України, і він має велике розповсюдження в нашій країні, і тому викладається у різних закладах освіти.

У кожного свої причини займатися бойовим хортингом. Декому він допомагає позбавитися від зайвої ваги, представниці жіночої статі хочуть стати привабливішими. Робота за методикою бойового хортингу допоможе людині поліпшити стан здоров’я, налагодити координацію рухів, придбати душевний спокій та стійкість до психічних стресів, впевненість у собі, навчитися управляти не тільки своїм тілом, а й емоціями, набагато глибше зрозуміти свої фізичні та інтелектуальні можливості.

Батькам дуже важливо, щоб дитина гармонійно розвивалася в усіх напрямах: була і розумною, і здоровою, і вихованою. Але найчастіше саме вони допускають перегини в тому чи іншому напрямі, через що дитина в результаті страждає [1].

Бойовий хортинг не тільки благотворно впливає на розвиток м'язів, але і розвиває інші сфери особистості (фізичну; інтелектуальну; емоційну; соціальну; духовну).

Правоохоронна діяльність – це державна діяльність, яку провадять спеціально уповноважені органи з метою охорони права шляхом застосування юридичних заходів впливу із суворим дотриманням встановленого законом порядку [2].

Бойовий хортинг у системі підготовки співробітника правоохоронних органів сприяє не тільки підвищенню фізичної та функціональної підготовленості співробітників, а також формуванню у них професійно-психологічних здібностей, які забезпечують їм якісне виконання службово-бойових завдань у процесі правоохоронної діяльності [3].

Рівень розвитку знань, вмінь і навичок визначає загальну підготовленість спортсмена бойового хортингу, культуру праці людини та її професійну майстерність в правоохоронній діяльності [4].

Компетенція в бойовому хортингу містить сукупність взаємопов'язаних якостей, притаманних особистості, а також способів стосовно певного кола предметів і процесів, необхідних для якісної продуктивної діяльності.

Компетентність в бойовому хортингу можна визначити як види спорту та системі самозахисту, роботі, навчанні, культурі, політиці, здоров'ї, середовищі, освіті. Така широка оцінка дозволяє визначити професійну компетентність, адже адекватна реакція безпосередньо спрямована на діяльність, оскільки без неї не може бути орієнтації. Зокрема, під професійно важливими особистісними якостями співробітників правоохоронних органів, які займаються бойовим хортингом, слід розуміти такі індивідуальні якості особистості, як особистісно-мотиваційна, загально-культурна та соціальна компетентність, що сприяють ефективному освоєнню професії у процесі безпосередньої діяльності, успішному виконанню професійних функцій і формуванню професійної компетентності [5].

Професійно-психологічна самосвідомість спортсмена бойового хортингу, який працює співробітником правоохоронних органів – це усвідомлення особистістю себе як підготовленого спортсмена бойового хортингу у професійній діяльності правоохоронця, наприклад: усвідомлення своїх потреб, інтересів, прагнень, ціннісних орієнтирів, соціальних ролей і мотивів професійної діяльності; оцінка своїх професійних можливостей; співвіднесення професійних можливостей з нормативами – суспільно-значущими вимогами

професії; формування своєї лінії поведінки, власного індивідуального стилю діяльності на основі самооцінки себе як професіонала [6].

Бойовий хортинг сприяє вихованню у співробітника правоохоронних органів навичок компетентного спілкування. У структурі професіоналізму правоохоронної діяльності особливу роль відіграє професіоналізм спілкування, що передбачає взаємодію суб'єктів професійної діяльності з метою пізнання та обміну інформацією за допомогою різних засобів комунікацій у процесі сумісної роботи.

Особистісні якості правоохоронця, який займається бойовим хортингом: вміння прогнозувати події, схильність до дослідницької діяльності, спостережливість, відповідальність, старанність, систематичність у праці, терплячість, критичність, уважність, обов'язковість, акуратність, чесність, принциповість, зосередженість, емоційно-вольова стійкість, незалежність, наполегливість, вимогливість до себе та інших.

Бойовий хортинг сприяє стабілізації емоційних станів співробітника правоохоронних органів, формує навички психологічного контролю над собою.

Таким чином, конструкції емоційної напруженості співробітника правоохоронних органів, який займається бойовим хортингом і виконує правоохоронні функції, стресу, афекту в сучасній мові мають цілу низку властивостей на всіх мовних рівнях і повинні зайняти особливе місце в підготовці співробітників правоохоронних органів.

Отже, комунікативна особистість співробітника правоохоронних органів, який займається бойовим хортингом – це гнучка система, що розвивається під впливом різноманітних соціальних і психологічних чинників, серед яких: когнітивний, ціннісно-мотиваційний, комунікативний, рефлексивний, прагматичний і технологічний чинники, а також соціальний статус, позиція у службовій ієрархії та ситуативні чинники службового спілкування. Саме від ступеня володіння співробітниками правоохоронних органів навичками комунікативної компетентності залежить якісне здійснення ними

безконфліктного ділового спілкування і, як наслідок – позитивні результати у вивченні бойового хортингу та професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Бухтіяров О., Єрьоменко Е., Буток О., Єрьоменко В. Бойовий хортинг – система національно-патріотичного виховання дітей та молоді. *Теорія і методика хортингу*. 2018.

2. Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020.

3. Литвиненко А., Єрьоменко Е., Остапенко О., Єрьоменко В. Бойовий хортинг у методиці вдосконалення силових якостей спортсменів різного віку. *Теорія і методика хортингу*. 2018.

4. Суліма І., Єрьоменко Е., Кукушкін К., Полторацький С. Бойовий хортинг – національний вид спорту і школа підготовки українського воїна. *Теорія і методика хортингу*. 2019.

5. Буток О., Єрьоменко Е., Болтівець С., Єрьоменко В. Бойовий хортинг як засіб фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів. *Теорія і методика хортингу*. 2019.

6. Єрьоменко Е. А. Психічні процеси в бойовому хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020.

Приступа Катерина Вікторівна,
здобувач вищої освіти першого балаклавського рівня,
навчальна група ПДБА – 18-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Параниця Сергій Павлович,
доцент, кандидат юридичних наук,
професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

РОЛЬ І МІСЦЕ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Початок нового етапу, перегляд пріоритетів, зосередження уваги стан правового забезпечення діяльності правоохоронних органів, які є складовою національної безпеки, в умовах демократичних перетворень, що нині відбуваються в державі, супроводжуються складними процесами реформування політичних, економічних і правових відносин.

Серед найвагоміших завдань правової демократичної держави пріоритетним є забезпечення прав і свобод громадян. У ст. 3 Конституції України чітко визначається, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави». Сучасні умови життєдіяльності потребують і відповідного перегляду ролі, завдань і місця багатьох державних органів. Насамперед, це стосується органів внутрішніх справ як гаранта правопорядку та стабільності в суспільстві.

Роль правоохоронних органів у здійсненні функцій держави виступає однією з визначальних ознак при відмежуванні демократії від авторитаризму. У зв'язку із цим до правоохоронних органів висуваються особливі вимоги, які передбачають відокремленість правоохоронної системи від політики, ієрархічну організованість, квазі-військовий характер із зобов'язанням щодо

проведення ефективних операцій, централізоване командування, технологічну досвідченість, добре тренований персонал і високі стандарти етичності. З моменту проголошення незалежності України правоохоронні органи зазнали кардинального реформування. Відбулися суттєві зміни у завданнях правоохоронних органів, до яких належить забезпечення законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, рівності тощо.

Водночас, якщо проаналізувати чинні законодавчі акти, що закріплюють правовий статус того чи іншого органу держави, і на які в тому чи іншому обсязі державою покладене здійснення тих чи інших правоохоронних функцій, то законодавець у нормативно-правовому порядку статусом «правоохоронні» згідно із Законом України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» віднесені законодавцем до правоохоронних органів, наділяє тільки такі державні органи: органи прокуратури, хоча прямого визначення в Законі України «Про прокуратуру» немає; служба безпеки України - державний орган спеціального призначення з правоохоронними функціями, який забезпечує державну безпеку України; військова служба правопорядку у Збройних Силах України - спеціальне правоохоронне формування у складі Збройних Сил України; Національне антикорупційне бюро України є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових; державна прикордонна служба України є правоохоронним органом спеціального призначення і має загальну структуру; органи доходів і зборів; органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори – здійснює правозастосовні та правоохоронні функції; органи державного фінансового контролю – розглядає листи, заяви і скарги громадян про факти порушення законодавства з фінансових питань. Звернення, в яких повідомляється про крадіжки, розтрати, недостачі, інші правопорушення, негайно пересилаються правоохоронним органам для прийняття рішення згідно з законодавством; органи рибоохорони є правоохоронними органами, які для

виконання їх повноважень держава забезпечує транспортними засобами, приладами спостереження, зброєю, відео- і фототехнікою, спецодягом тощо; державна лісова охорона має статус правоохоронного органу та інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

При здійсненні правоохоронної діяльності відповідні органи виконують один спільний обов'язок – забезпечення порядку в певній (відносно вузькій) сфері суспільних відносин.

Отже, роль і місце правоохоронних органів на сучасному етапі розвитку суспільства полягає у впливі на загрози праву як реальні, так і потенційні, і носить державно-владний, юрисдикційний, підзаконний і регламентований характер. Виходячи з розглянутого система правоохоронних органів може бути визначена як система суб'єктів, що здійснюють правоохоронну діяльність держави.

Список використаних джерел

1. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів Закон України від 23 грудня 1993 року № 3781-XII. поточна редакція – Редакція від 30.12.2020, підстава - 1064-IX. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text (дата звернення 18.04.2021)

Духота Жанна
студентка Навчально-наукового інституту права
Університету державної фіскальної служби України,
чемпіонка світу з хортингу серед юніорів (2016 р.),
чемпіонка України, член ради Вишгородської
районної федерації бойового хортингу в Київській області
Науковий керівник:**Єрьоменко Едард Анатолійович,**
кандидат педагогічних наук, Заслужений працівник
фізичної культури і спорту України, майстер спорту
України міжнародного класу, Заслужений тренер України,
майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України,
учасник бойових дій, професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки Факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Актуальність наукового дослідження. У сучасних умовах співробітникам правоохоронних органів та інших правоохоронних органів доводиться знати великий арсенал прийомів самозахисту та особистої безпеки в різних екстремальних ситуаціях, які несподівано виникають. У процесі пошуку, переслідування і силового затримання правопорушників та злочинців співробітники виконують різні складно-координаційні рухові дії [1–5]. Все це вимагає від них прояву винахідливості, швидкості реакції, здатності до концентрації і переключення уваги, просторової, тимчасової, динамічної точності рухів.

При застосуванні прийомів бойового хортингу до правопорушників потрібно не тільки хороший стан здоров'я, високий рівень психологічної готовності, а й бездоганне і точне виконання професійних умінь і навичок, що базуються на відповідному рівні фізичної підготовленості і працездатності у службовій діяльності. Сьогодні злочинність стає все більш значущою загрозою для безпеки співробітників правоохоронних органів.

Виклад основного матеріалу. Захистити себе від нападів злочинця при затриманні, забезпечити особисту безпеку – одне з головних завдань

співробітника при виконанні своїх посадових обов'язків. Нові реалії злочинності проявляються в необґрунтованій жорстокості, супроводжуються нанесенням величезної кількості ударів як руками і ногами, так і з застосуванням холодної та вогнепальної зброї. Сьогодні співробітник правоохоронних органів повинен в будь-який час і в будь-якому місці мати при собі дозволені законом засоби особистої безпеки, а також впевнено володіти основними навичками активної протидії нападаючому і затримання злочинця. Все це висуває підвищені вимоги до вибору техніки для вивчення, здатної допомогти співробітнику зберегти життя і здоров'я, як своє, так і громадян, які зазнали нападу. Для цього в Україні засновано національний професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України бойовий хортинг [6].

Реформування системи правоохоронних органів України, війна на Сході України в Донецькій та Луганській областях, непроста політична й економічна ситуація в країні, – тягнуть за собою ще більш підвищені вимоги до співробітників правоохоронних органів, і як наслідок – необхідність суттєвої модернізації системи фізичної підготовки курсантів освітніх установ правоохоронних органів України. Це ще пов'язано з тим, що рівень професійно-прикладної фізичної підготовленості випускників освітніх установ правоохоронних органів України відрізняється від тих реалій, з якими стикається вчорашній курсант у службовій діяльності.

Перш ніж говорити про шляхи підвищення якості професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП) курсантів на заняттях з фізичної підготовки в частині освоєння бойового хортингу – національного професійно-прикладного виду спорту України, необхідно визначити теоретичну основу організації професійно-прикладної фізичної підготовки в загальному контексті. У науково-методичній літературі є різні думки з питання змісту поняття ППФП. Багато фахівців бойового хортингу розглядають ППФП як вид фізичного виховання, спеціалізований стосовно до вимог професії правоохоронця.

В основу такого трактування покладені дві ознаки: належність ППФП до фізичного виховання (становить його різновид) і професійна спрямованість цього виду фізичного виховання.

Інша точка зору – ППФП є спеціалізованим видом фізичного виховання, спрямованим на досягнення оптимальної, стосовно до вимог професії, фізичної підготовленості та її підтримки, ефективним засобом сприяння професійному становленню та розвитку особистості [9–12]. Під ППФП розуміється спеціалізований педагогічний процес із застосуванням певних форм, засобів і методів фізичного виховання, які в оптимальному об’ємі забезпечують розвиток і вдосконалення психічних і фізичних якостей, рухових навичок і функцій організму, відповідно до вимог тієї чи іншої професії.

Тлумачний словник спортивних термінів (1993 р.) трактує ППФП як спрямоване використання засобів фізичної культури з метою формування рухових умінь і навичок, що сприяють освоєнню професії та розвитку професійно важливих здібностей. Під ППФП також розуміється – процес навчання, який збагачує індивідуальний фонд професійно корисних рухових умінь і навичок, виховання фізичних і безпосередньо пов'язаних з ними здібностей, від яких прямо або побічно залежить професійна дієздатність.

На погляд фахівців бойового хортингу, така розбіжність у визначенні поняття ППФП слід шукати саме у відмінності змісту, умов і характеру професійної діяльності.

До випускників освітніх установ правоохоронних органів України пред'являються особливі вимоги до фізичної підготовленості. Якщо говорити про ППФП в частині навчання бойовому хортингу, то можна сказати, що це є сукупністю засобів фізичної культури і спорту, спрямованих на підготовку курсанта до професійної службової діяльності [7].

Бойовий хортинг, як прикладна дисципліна і елемент ППФП – має достатній ступінь розробленості, яка відображена і експериментально перевірена в наукових дослідженнях. Однак, подальші перспективи розвитку професійно-прикладної фізичної підготовки безпосередньо залежать від

вдосконалення якості навчання і модернізації його змісту на заняттях з фізичної підготовки засобами бойового хортингу в освітніх установах України та підрозділах правоохоронних органів.

В даний час існують проблеми в підготовці курсантів і слухачів освітніх установ правоохоронних органів України, а також співробітників діючих підрозділів силових структур держави. Випускники, при здійсненні практичної службової діяльності мають труднощі із застосуванням прийомів бойового хортингу. Ця проблема може виникнути при припиненні злочинів і адміністративних правопорушень, як у частині затримання правопорушників, так і при захисті від застосування насильства по відношенню до громадян і співробітника правоохоронних органів. Ці труднощі виникають у зв'язку з обмеженим статусом бойового хортингу в процесі навчання, що є лише тематичним розділом фізичної підготовки [8].

Висновок. Таким чином, навчання елементам захисту, звільнення і протидії правопорушникам має базуватися на дидактичних принципах навчання, таких, як принцип послідовності, при якому кожне нове заняття проходить з використанням нових завдань зі структурою дій, що ускладнюється, починаючи від вивчення дій з одним партнером і поступово доводячи їх кількість до трьох і більше. Що стосується новизни тренувальних занять з бойового хортингу, то в процесі їх проведення можливе застосування різного одягу, в кінцевому підсумку можна використовувати повсякденний гардероб аж до зимового варіанту. Вивченню підлягає техніка протидії злочинцю не тільки стоячи на ногах, але і на землі, перебуваючи в положенні партеру.

Одним з ефективних засобів, яке в повній мірі відповідає всім наведеним вище вимогам, що пред'являються до успішної реалізації навичок рукопашної сутички на практиці, є система бойового хортингу. Аналіз основних технік бойового хортингу показав, що цей вид є оптимальним, він простий – у вивченні, і реальний – у застосуванні. У ньому широко використовується різноманітна холодна зброя, короткі і довгі палиці, мотузки, пояси, ремінь тощо

– всі ці предмети можуть виявитися в особистих речах або перебувати поруч у момент нападу або затримання злочинця.

Перспективи подальшого дослідження Подальша робота з питань підготовки співробітників правоохоронних органах засобами бойового хортингу полягає у вивченні педагогічних умов підвищення рівня професійно-прикладної готовності, що буде у констатувальному та формувальному експериментах детальніше конкретизовано в результатах дослідження.

Список використаних джерел

1. Антоненко С. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 52–62.

2. Бадьора С. М., Єрьоменко Е. А., Тішин А. В. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 334–346.

3. Біла В. Р., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

4. Буток О. В., Єрьоменко Е. А., Єрьоменко В. Е. Бойовий хортинг і здоров’я людини. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 564–575.

5. Бухтіяров О. А., Єрьоменко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

6. Грищук В. Л., Єрьоменко Е. А., Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 59–73.

7. Деркач О. В., Єрьоменко Е. А., Буток О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 384–403.

8. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С.195–215.

9. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

10. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–

15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

11. Параниця С. П., Єрьоменко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

12. Чмелюк В. В., Єрьоменко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Круць Ельвіра Михайлівна,
здобувач вищої освіти першого бакалаврського рівня,
навчального взводу ПМПФ-19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Бухтіяров Олексій Анатолійович,
кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри
спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ В АСПЕКТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Економічна і фінансова безпека держави є показниками, перш за все, її національної безпеки, тобто здатності протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам у фінансовій і економічній сфері. Однак на сьогодні ситуація в Україні свідчить не тільки про високий рівень скоєння адміністративних і кримінальних правопорушень у фінансовій і економічних сферах, але й про нездатність існуючих правоохоронних органів, на які покладено завдання щодо виявлення, розслідування і припинення будь-яких правопорушень у сфері фінансів і економіки, ефективно протидіяти зростанню фінансово-економічної злочинності.

Питання фінансово-економічної безпеки держави, а також необхідність створення нового правоохоронного органу, як суб'єкта забезпечення фінансово-економічної безпеки держави, досліджували такі видатні науковці: О. М. Бандурка, Р. Є. Волощук, В. М. Гельман, А. М. Детюк, О. Ю. Дрозд, О. Є. Євса, О. В. Іващенко, А. М. Куліш, Ш. Ш. Москаль, Л. М. Попова, А. В. Тітко та інші.

Результати досліджень вітчизняних та іноземних фахівців свідчать про те, що тіньова економіка в Україні створює реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку держави, негативно впливає на розвиток суспільних відносин: на економіку, політику, соціальну та правову сфери, громадську свідомість, міжнародні відносини тощо [1, с.15].

Зрозумілим є те, що виконання визначених пріоритетів і завдань потребує нових підходів до здійснення податкового контролю в умовах реформування, зокрема в контексті європейської інтеграції. Сьогодні з урахуванням

євроінтеграційного спрямування розвитку України проводяться дослідження щодо пошуку механізмів управління оподаткуванням, здійснення обґрунтованої податкової політики, формування ефективної податкової системи, яка б відповідала вимогам єдиного європейського ринку [2, с. 28].

Тому саме питання про реформування податкової система для України є актуальним, зважаючи принаймні на дві позиції: по-перше, державі потрібна сильна економічна система, яка сприятиме вирішенню низки соціальних проблем; по-друге, прагнення України приєднатися до європейської спільноти потребує виконання не лише низки запланованих заходів, а й пошуку ефективних механізмів реалізації відповідної податкової політики.

Отже, можна зробити закономірні висновки, що остаточна інституційна модель нової системи протидії економічній злочинності ще не сформована. Пропонуються дещо відмінні організаційні схеми. У більшості випадків одним з аргументів на користь того чи іншого рішення є його відповідність європейському досвіду. Такі посилання не завжди є коректними, адже виокремлюють окремі аспекти європейського досвіду без урахування цілісної картини [3, с. 103].

Світова практика створення системи суб’єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки знає різні способи її формування, зокрема це: поліцейські органи; спеціалізовані правоохоронні органи; податкові служби; митні служби; органи фінансової розвідки. Усі вони мають досвід ефективного функціонування на території своєї держави, але, ще раз повторимося, не всі аспекти європейського досвіду можуть бути з успіхом застосовані в Україні.

На мою думку, головним результатом роботи правоохоронних органів, а саме податкової міліції, що забезпечує фінансово-економічну безпеку держави, має бути економічний результат для Державного бюджету України, який полягатиме в поверненні до бюджету усіх рівнів коштів як відшкодування державі збитків завданих неправомірними діями чи бездіяльністю інших осіб [4, с. 77].

Отже, на основі аналізу наявної ситуації і перспектив розвитку правоохоронних органів, що забезпечують фінансово-економічну безпеку можна підсумувати, що порівняно з дискусіями навколо організаційних моделей значно важливішим є впровадження європейського досвіду створення інтерфейсів взаємодії правоохоронних органів та інтеграції інструментів протидії економічній злочинності. З урахуванням цих факторів, питання зміни організаційної моделі при реформуванні податкової міліції або її перетворенні на фінансову поліцію має бути щонайменше другорядним.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. М. Роль правоохоронних органів у зміцненні безпеки фінансової системи держави. *Актуальні питання фінансової безпеки держави*: зб. наук. пр. Міжнар. наук.- практ. інтернет-конф. Х.: ХНУВС, 2014. 308 с.

2. Васюк Ю. М. Податковий контроль в умовах реформ в Україні : монографія. 2015. № 3 (17).

3. Плеханов Д. О., Темнов С. Б. Світова практика державного управління у сфері подолання податкової злочинності. *Наукові розвідки з державного та муніципального управління*. 2016. № 2. С. 100-103.

4. Рєзнік О. М. Критерії оцінювання діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки країни: окремі аспекти [Текст]. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 2. Том 2. С. 77-79

Маслова Мирослава Василівна,
здобувач вищої освіти першого бакалаврського рівня,
навчальний взвод ПМПФ-19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Бухтіяров Олексій Анатолійович,
кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри
спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки
Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників податкової міліції Університету ДФС України

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ ЯК ОСНОВИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основні напрями діяльності держави, в яких знаходять свій вираз її сутність, завдання і цілі, являються функціями держави. Однією з основних функцій держави виступає правоохоронна, що обумовлюється сучасними військово-політичними та соціально-економічними реаліями як в Україні, так і у світі в цілому. На сьогоднішній день, враховуючи динаміку розвитку загроз внутрішній безпеці держави, проблематика поглибленого вивчення правоохоронної функції з визначенням дієвого механізму захисту прав і свобод людини і громадянина є особливо актуальною.

Зазначимо, що теоретичні питання правоохоронної функції, діяльності та системи як явищ правової дійсності раніше вже розглядались такими вченими як І. В. Бондаренко, В. М. Дубінчак, В. М. Зінченко, В. М. Кардаш, А. М. Кучук, І. В. Солов'євич, В. Г. Фатхутдінов та інші. Однак, у вказаних дослідженнях правоохоронна діяльність та правоохоронна система здебільшого розглядаються у відриві від правоохоронної функції держави, не визначається її засадниче місце у сутності правоохорони.

Однією з невіддільних органічних функцій держави є правоохоронна. Від рівня її забезпечення юридичними, інтелектуальними, матеріально-технічними ресурсами залежить і ступінь захищеності людини та суспільства загалом [2, с. 3].

На важливість правоохоронної функції вказують положення Конституції України, в яких встановлено, що утвердження і забезпечення прав і свобод людини, а також захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її державної, економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави. Належна реалізація цих функцій є основою для подальшої розбудови України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави [1, с. 4].

Реалізація державою правоохоронної функції, перш за все, пов’язується з забезпеченням громадського порядку, яке складається з низки пов’язаних між собою завдань. Правоохоронна функція держави – це забезпечений системою необхідних ресурсів комплексний напрямок діяльності держави, який об’єднує низку заходів (в тому числі примусових), основаних на принципах справедливості та ефективності, спрямованих на безконфліктну реалізацію прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, забезпечення соціальної злагоди, недопущення індивідуальних, колективних та масових порушень законності і правопорядку.

Нині суспільство очікує, що працівники правоохоронних органів будуть приділяти підвищену увагу причинам і попередженню злочинності, а не заходам, прийнятим після скоєння злочинів [3, с.29]. Правоохоронна функція держави має бути спрямована не лише на формальний захист закону та правопорядку, але й на забезпечення соціальної злагоди, профілактику соціальних конфліктів та гарантування соціальної безпеки у широкому сенсі цього поняття.

Підбиваючи підсумки, варто за необхідне підкреслити важливість гуманізації правоохоронної діяльності держави в сучасних умовах, її спрямованість на забезпечення балансу загально-соціальних та індивідуальних інтересів, впровадження європейських та світових стандартів забезпечення правопорядку. Реалізація державою правоохоронної функції повинна призводити не до протистояння влади та громадян, їх розколу по лінії застосування примусу, а навпаки, має сприяти консолідації всіх суб’єктів та інститутів громадянського суспільства на основі усвідомлення спільних інтересів у досліджуваній сфері. Хотілося би також наголосити на важливості усвідомлення працівниками органів внутрішніх справ України не лише зміни форм і методів своєї роботи, але й трансформації філософії правоохоронної діяльності, її адаптації до сучасних викликів та інших реалій сьогодення.

Список використаних джерел

1. Загуменна Ю.О. Реалізація правоохоронної функції держави органами внутрішніх справ України: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / Ю.О. Загуменна. – Х. : Харківський нац. ун-т внутр. справ., 2018. 225 с

2. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб.. Вид. 4-е, випр. та доп. К. : Атіка, 2017. 568 с.

3. Мартыненко О. А. Детерминация и предупреждение преступности среди персонала органов внутренних дел Украины : монография. Х. : ХНУВС, 2015. 496 с.

Проскурня Вікторія Анатоліївна,
здобувач вищої освіти першого бакалаврського рівня,
навчального взводу ПМПФ-19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Бухтіяров Олексій Анатолійович,
кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри
спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки
Університету державної фіскальної служби України

ПРОБЛЕМАТИКА ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

На сьогоднішній день як зовнішня, так і внутрішня системи держави перебувають у процесі реорганізації, це супроводжується певними викликами у соціально-економічній та політичній сфері. Правоохоронну систему, як одну зі складових держави, процес реформування не оминув. Сучасне суспільство має безліч поглядів стосовно покращення діяльності органів влади, проте, у зв'язку з низьким рівнем довіри населення, питання взаємодії з ними залишається досить актуальним.

Стосовно суті взаємодії, як особливого виду відносин між суб'єктами, чітко зазначає І. Ю. Хомишин, що головною ознакою ідеальної взаємодії є рівнозначність за статусом, значенням, положенням, ресурсами, правами, обов'язками, повноваженнями сторін співробітництва. Саме ця передумова зумовлює як характер, так доцільність і результативність відносин щодо забезпечення правопорядку [1, с. 164].

Хочу зазначити, що співдіяння правоохоронних органів з суспільством, у правовому контексті, має проблематику не лише у значенні змісту взаємодії в нормативно-правових актах, а й вимагає всебічного розвитку практичних діянь, наприклад, створення певних напрямків задля реалізації спільної діяльності.

Аналізуючи результати досліджень науковців, можна зрозуміти, що дана проблематика була актуальною не один рік, як, наприклад, М. В. Голуб, резюмуючи результати власного дослідження, підходить до того, що взаємодія правоохоронних органів та громадськості, а також удосконалення дій громадських формувань щодо охорони публічного порядку є вимогами

сьогодення й у разі їх ігнорування не можливо якісно реформувати правоохоронну систему нашої держави [2, с. 33].

В Україні, наразі відбувається процес реформування правоохоронної системи, тобто ще не склалася остаточна модель взаємовідносин правоохоронних органів та громадянського суспільства і, як наслідок, не існує єдиної моделі довіри. За даними соціологічних опитувань, по рівню суспільної недовіри лідирують суди, прокуратура та поліція.

Також, сучасні дослідження кажуть, що рівень довіри населення до правоохоронних органів знаходиться в певній залежності від індивідуальних характеристик громадян. Так, жінки, особи старшого віку, які мають свої сім'ї і дітей, представники високодохідних груп, а також більш релігійні громадяни зазвичай налаштовані щодо правоохоронних органів позитивніше, ніж інші. Жінки, за інших рівних – відносяться до правоохоронних органів більш позитивно, ніж чоловіки. Імовірність позитивної установки у жінок вище, ніж у чоловіків на 5%. Позитивна установка, оцінка правоохоронних органів має тенденцію зростати зі збільшенням віку респондента.

Разом з тим, певний вплив на рівень довіри до правоохоронних органів надає і тип населеного пункту. Наприклад, у сільській місцевості рівень довіри дещо вищий, ніж в містах.

Хочу зазначити, що довіра до правоохоронних органів є особливим позитивним ставленням індивідів і різних соціальних груп, що характеризується в емоційному і інтелектуальному аспекті переконаністю у високій ступені передбачуваності сприятливої поведінки і дій. Об'єктивною передумовою надання довіри населення правоохоронним органам є задоволеність їх діяльністю [3, с. 227].

Постає питання, яким же чином збільшити рівень довіри у наш час? Існує декілька факторів зростання довіри до правоохоронних органів, а саме: поліпшення стану криміногенної обстановки, результативність правоохоронної діяльності, забезпечення закріплених в Конституції України норм [4].

На мою думку, результати роботи державних інститутів є одним із вирішальних факторів рівня довіри, тобто, задля збільшення співпраці основними пріоритетами в роботі правоохоронних органів мають стати профілактика злочинів і правопорушень та підтримання безпечного соціального середовища, а також зведення до нуля позначки корумпованості їх членів. Такий підхід буде відповідати зростанню довіри населення до правоохоронних органів в сучасних умовах.

З вищенаведеного можна зробити висновки, що без довіри і співпраці з боку громадян діяльність правоохоронних органів у багатьох випадках виявляється безсилою і безпорадною у вирішенні поставлених перед нею завдань. Проте, рівень довіри залежить не тільки від об'єктивних характеристик безпеки, а й від широкого соціально-політичного і ціннісного контексту, в якому відбувається взаємодія. Завдання відновлення довіри до правоохоронних органів набуває особливого значення в сучасних умовах тривалої політичної кризи та спонукає до розвитку соціального діалогу в органах державної влади.

Список використаних джерел

1. Хомишин І. Ю. Адміністративно-правові аспекти вдосконалення співпраці ОВС та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення правопорядку (Doctoral dissertation, ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00. 07 «Адміністративне право і процес). 2010. 198 с.

2. Голуб М. В. Взаємодія поліції та населення як обов'язкова умова забезпечення належного стану публічного порядку в сучасних умовах. *Форум права*. 2016. № 2. С. 30–33 . URL : http://nbuv.gov.ua/jpdf/ FP_index.htm_2016_2_7.pdf.

3. Проневич О. С. Довіра населення як критерій оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів. *Форум права*. 2015. № 4. С. 225-231

4. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28.06.1996 р. 254к/96-ВР із змін., внес. згідно із Законами України та Рішення Конституційного Суду : за станом на 30.09.2016, 1401-19. Електрон. дан. (1 файл). URL : http://zakon2.rada.gov.ua.

Середня Ангеліна Ігорівна,
здобувач вищої освіти першого бакалаврського рівня,
навчальний взвод ПМПФ-19-3,
Університет державної фіскальної служби України
Науковий керівник: Бухтіяров Олексій Анатолійович,
кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри
спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки,
Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників податкової міліції Університету ДФС України

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сьогодні перед Україною стоїть низка питань, від вирішення яких залежать її подальший соціально-економічний розвиток, успіх розпочатих реформ та євроінтеграційного процесу. Одним із таких питань є забезпечення фінансово-економічної безпеки України, так як саме захищеність інтересів держави у фінансово-економічній сфері від внутрішніх та зовнішніх протиправних посягань дозволяє ій повноцінно виконувати свої зобов'язання перед громадянами й міжнародними інституціями.

Загальним питанням правових засад діяльності правоохоронних органів України присвятили свої праці: Ю. І. Аністратенко, В. І. Бабенко, М. М. Карпенко, Т. О. Коломоєць, Р. В. Олійник, О. В. Пономарьов, В. О. Поярков, В. О. Радінська, А. В. Самодін, І. Г. Фурман, О. М. Юрченко, та інші. Однак, незважаючи на значну кількість наукових праць із зазначених питань, правові засади діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України на рівні комплексного дослідження є маловивченими.

Усю нормативну базу, що регулює діяльність правоохоронних органів у сфері фінансово-економічної безпеки держави, доцільно класифікувати за місцем у системі чинного національного законодавства. Дана класифікація є найбільш вдалою з огляду на велику кількість нормативних актів, які можна легко впорядкувати саме таким чином.

Основоположним актом є Конституція України, яка закріплює правові засади здійснення діяльності правоохоронних органів як суб`єктів забезпечення фінансового-економічної безпеки держави. Далі йдуть міжнародні документи, які включають: конвенції, договори, угоди, декларації, пакти, меморандуми. Наступними є спеціалізовані закони та закони загальної дії: ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» (1992), ЗУ «Про очищення влади» (2014), ЗУ «Про Національне антикорупційне бюро України» (2014), ЗУ «Про національну поліцію» (2015) та інші. До підзаконних нормативно – правових актів належать: укази Президента України; постанови Кабінету Міністрів України; накази МВС України, Директора НАБУ, ДФС України та інших уповноважених правоохоронних органів [2. с. 20].

Проте, незважаючи на велику кількість нормативних актів, правове регулювання у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки в Україні не є досконалим.

С. Балабан стверджує, що між виразом політичної волі й дійсними запитами суспільства є достатньо велика дистанція, що знижує ефективність і значущість правового регулювання у даній сфері [1, с. 16].

Варто зазначити, що дія правових норм не завжди є ефективною, в тому числі щодо регулювання діяльності правоохоронних органів як суб`єктів забезпечення фінансово – економічної безпеки.

Слід звернути увагу на такі напрями підвищення ефективності правового регулювання у сфері фінансово-економічної безпеки як: установлення відповідності між змістом правового регулювання і його стадією; досягнення відповідності способу правового регулювання суспільним відносинам, що входять до його предмета; забезпечення відповідності типу правового регулювання його засадам, предмету, суб’єктам [3, с. 150].

Підводячи підсумок вищесказаного, варто зазначити, що належне правове регулювання діяльності правоохоронних органів країни як суб`єктів забезпечення фінансово- економічної безпеки держави має важливе значення для: визначення правового статусу та ролі кожного правоохоронного органу в

системі захисту фінансових і економічних інтересів держави; усунення існуючих прогалин в нормативно-правових актах, що регулюють їх діяльність; ефективного виконання правоохоронними органами завдань у сфері захисту фінансових та економічних інтересів держави.

Список використаних джерел

1. Балабан С. Поняття ефективності правового регулювання. *Форум права*. 2014. №1. С. 14-18

2. Галунько В. В., Єщук О. М. Поняття та зміст адміністративно-правового регулювання. *Actual problems of corruption prevention and counteraction*. 2017. С. 20.

3. Рибалка Н., Балабан С. Концептуальні засади визначення ефективності адміністративно-правового регулювання: міждисциплінарний підхід. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2018. № 1. С. 147-159.

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ НАУКОВОГО СЕМІНАРУ

14 травня 2021 року

Матеріали надруковані в авторській редакції.
За достовірність фактів, посилань, стилістичне та орфографічне оформлення відповідальність несуть автори публікацій та їх наукові керівники.

Здано до друку 12.11.2019. Формат 60х84х16
Папір офсетний № 1. Гарнітура «Timens New Roman»
Ум. друк.арк. 18,5
Тираж 70 примирників. Замовлення № 1056

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром
Університету ДФС України
08200, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розпосюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 5104 від 20.05.2016